

paudos

ygos jau

A".

vėliausias išda-
kinta visokios
ėti, pripildyta

nstituto.

ot, toj knygoj yra
situokims, ką liki
ovns | Sveikata",
is tik atains llo e.
VEIKATA dykai.
vyrams ir mole-
got, kaip jaa ist-
j atras sau reika-

aktarę, kod ne-
A | SVEIKATA,
ktarni, vyrų ir
mu ligų varioja
ne ypatingai, tai
prisiusti vaistai,
istai išsiuntine-
sija. Adresuok:

nstitute
k, N.Y.

) ryto iki 1 pap.

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:	ADRISAS:
metams 2.00	1815 Mcyamensing ave.
pusmečiui 1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 30

Philadelphia, Pa. 24 Liepos (July) 1908 m.

Metas IV.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Socijaldemokratija ir balsavimo teisė.

VISŲ šalių socijaldemokratai kovoja už visuotino, lygaus, slapto ir tiesaus balsavimo teisę, kur ji da neiškovota, ir gina ją nuo visokių ant jos pakikėsimų — vienu žodžiu priduta tai teisei didelę vertę visuomenės gyvenime ir skatina darbininkus naudotis ta teise. Balsavimo teisė stoma net aukščiaus visų teisių, dedama pirmoje programovioje. Tačiau užaina koks abejojimas, ar jau teip ta teisė svarbi, ar ji teip reikalinga ir naudinga proletarijatu (darbininkų klėtai), kad socijaldemokratija teip už ją stoja. Užaina klausimas, kam mes balsuojam? Štai kai-kuriose šaliose yra pilna balsavimo teisė, darbininkai nuo kadai ten balsuoja, o ką teip daug laimėjo, — vis tas pats skurdas. Atsirado sriovė, kuri visai atmeta balsavimą [sindikalistai Prancuzijoje,

maksimalistai Rusijoje], ir, lygiai, kaip buržuazija, apkalba socijaldemokratą, buk jie per balsavimą norj tik paimt į savo rankas valdžią, kad jiems tik but gerai, o darbininkai kaip nieko nelaimėję, teip ir nelaimėsią. Tai kam mes balsuojam? Kam raginam balsuot už socialistų partiją?

Užmetimas, buk socijaldemokratai norj per balsavimą tik sau gerą gyvenimą «padaryt» — visai neteisingas. Tą kiekvienas pasakys, jei supras bent socialistų programą. Programme juk aiškiai matyt, ką išrinkti atstovai ten turės daryt: jie visu-pirma turės pasistengt įvest pilną balsavimo teisę, kokios ir Amerikoj nėra, įvesti žmonių inicijatyvos ir referendumo teisę — kad patys žmonės sumanytų įstatymus ir nubalsuotų be parlamento, arba kongreso, kaip tai vadinama Amerikoj. Tas reiškia, kad tada nereiks nė parla-

mento, jis neturės valdžios, neleis žmonėms įstatymų, kadangi žmonės patys tuomi rūpysis. Bet kol nebus įvesta tikroji žmonių valdžia, parlamentas arba kongresas teipgi gali dūgti įvesti šiandieninių pagerinimų apie darbo sąlygas; socialistai, išrinkti į kongresą, ir rūpysis tai įvest, kas stovi progrome: aštuonių valandų darbo diena, apsaugojimas darbininkų nuo nelaimingų atsitikimų ir tt., tas viskas yra jų darbu parlamente.

Tačiau agitatoriai prieš rinkimus labai mažai išdėsto savo prakalbose tuos dalykus, beveik visi tik sukritikuoja kapitalizmą ir «senasias» partijas, ragina balsuoti už socialistų partiją ir tada, rodos, bus viskas gerai. Rodosi, kad agituoja rinkti tik «gerus» žmones, nepaisant, ar jie išrinkti galės but gerais. Mēs sakom, kad surėdymas padaro žmogų geru ar blogu, žiurint koks tas surėdymas. Todėl neturim žiurėti į atskiro socialisto ypatybes, o tik į tai, ar socialistų skelbiamas surėdymas geras, ar jų programos darbininkų klesai naudingas.

Kamgi mēs, darbininkai, balsuojam? Ant to klausimo reikia teip atsakyti. Balsuojam už socialistus ne dėl to, kad jie turėtų šiltą vietelę ir valdžią savo rankose, o tik dėlto, kad jie, su mūsų gi pagelba, galėtų nusilpninti kongreso valdžią ir perduoti ją pilnai į žmonių rankas.

Tai svarbiausias punktas prakalboje pirm rinkimų; teip išaiškinus, galima tikėtis, kad darbininkas eis balsuoti kaip susipratęs, o ne su užkurtais jausmais, ne su mislia, kad socialistai geresni už republikonus, tai reikia už juos balsuoti. Ir prakalboje juk galima aiškinti programas, nebijant, kad per tai nukentės iškalbos jausmingumas: geras kalbėtojas, gerai programą pažinęs, mokės jį išaiškinti teip, kad klausytojai visą savo atydą į tai atkreips.

J. Baltrušaitis.

Kaip šiandieninės darbdavių draugijos kovoja su darbininkų sąjungomis.

I.

VOKIETIJOJ labai pakilo darbininkų profesijinės sąjungos per pastarąjį dešimtmetį — nuo 1896 iki 1905 m.

1896 metais buvo 51 sąjunga, o 1905 m. — 64; 1896 m. buvo išviso 329 tūkst. 230 narių, o 1905 m. jau 1 milijonas 344 tūkst. 803 (1.344.803); 1896 m. turtas sąjungų siekė 2 milijonu 323 tūkst. 678 markes (2,323,678), o 1905 m. — 19,635,850 mrk.; 1896 m. buvo 483 streikai, o 1905 m. — 2,323 (2 tūkst. 323); 1896 m. streikuose dalyvavo 128 tūkst. 808 ypatos, o 1905 m. — 507 tūkst. 964; 1896 m. išleista išviso 3 mil. 42 tūkst. 950 markių, o 1905 m. 10,933,721; 1905 metais pasisekė 232 streikai, išdalies pasisekė — 122, pralaimėta — 106, o 23-jų streikų pasekmės nėra žinomos; 1905 m. streikų pasisekusių buvo 1,219, išdalies pasisekusių — 534, nepasisekusių — 477, su nežinomoms pasekmėms 43, — rokuojant nuošimčiais pasisekusių streikų buvo 1895 metais 48% (be biskio pusė), o 1905 m. — 53% su viršum (daugiau kaip pusė); išdalies pasisekusių 1896 m. buvo suviršum 25, o 1905 m. su viršum 29 nuošimčiai (25,3% — 29,5%).

Pirmiau ne teip buvo sunku streikas išlaimėti, nes pabirkantai ir šiaip visoki darbedžiai ar meisteriai neturėjo tarp savęs gero susirišimo; bet, kaip matyti iš aukščiau privestų skaitlinių, daugiau streikų buvo pralaimėta, o tai dėlto, kad sąnarinės mokestys buvo labai mažos ir, sustreikavus, sąjungos neturėdavo kuo remti savo narius; (pav. imkime 1891 m. buvo mokestis 15–20 fenigių); beto juo toliau, juo labiau darbininkai priprato prie savo vienybės, geriau suprato organizacijos discipliną (grosą) ir geriau laikosi, kad ir labai sunkiam sąjungos stoviuui esant.

Plačiau parodęs skaitlinėmis darbininkų sąjungų augi, streikus ir lokautus (darbdavių streikus), Vokietijos socialdemokratas, Ernst Deunardt, aiškina, kokius būdus darbdaviai išranda kovai su profesijinėms sąjungoms, arba kokios taktikos (kovojo būdo) laikėsi. Tas jo aprašymas gana įdomus ir iš jo matyti, kad tas kovos būdas mainėsi, mainantės sąlygoms, aplinkybėms, o sąlygos mainosi vienaip visose kapitalistiškose šaliose pagal tai, kaip greit plėtojasi kapitalas, kapitalistiškas išdirbystės būdas.

II.

Ar šiaip ar teip — rašo Ernst Deunardt, — visa profesijinių sąjungų užpuolamoji jėga nėra pilnai išreiškiama streikų skaičiumi (statistika). Nes paskutiniaisiais metais, ir tai kasmet vis labiau, profesijinės sąjungos savo svarbiausias pasekmes pasiekė vadina *ramiu judėjimu uždarbio pakėlimo naudai*. Prie to, nežiūrint, ką labiau išgalėjo apginamasis darbdavių judėjimas, sąjungos galėjo gintis su didesne pajėga ir didesne pasekme, negu kada nors pirmiau. Ir narsus apsigynimas nuo daugybės gana didelių užpuolimų nemaža padėjo profesijinėms sąjungoms plėtoti didesnį gabumą prie pasekmingų užpuolimų. Tas nė kiek neprieštarauja nuoseklumui mūsų tvirtinimo, kad susivienijusieji darbdaviai kasmet vis labiau priveršdavo susivienijusius pagal amato (profesijonališkai) darbininkus prie apsigynimo, ir kad visa darbininkų taktika, o teipgi nemažai ir jų sąjungų išdų stovis dideliai priklausė nuo augančio darbdavių judėjimo.

Čia mus užima pirmiausia grynai taktiškoji pusė; pirm visko tame dalyke reikia pažymėti, kad dabar darbdaviai priešais profesijines sąjungas veda kovą visai kitaip, negu pirma, kada jie neturėjo stiprių savo organizacijų, o gana tankiai ir abelnai neturėjo jokios organizacijos. Kolei darbdaviai buvo nesusivieniję, jie paprastai pasikakindavo tuomi, kad pratėsdavo darbininkų pradėtą kovą; pritraukdami liuosnorių darbininkų, arba perkeldami darbus į tas vietas, kur streiko nėra, jie nuvargindavo streikuojančius darbininkus ir tuo jų išlaikomybės upą nuslopindavo; esant nedidėms darbininkų organizacijoms (draugijoms) ir žemam profesijonaliniam susipratimui pačiose darbininkų miniose, tas kapitalistams būdavo nelabai sunku padaryti.

Bet toks nuo streikų apsigynimo būdas pradėjo neturėti vertės, kaip tik profesijonalinės sąjungos didžiai išsiplėtojo. Darbdaviai tada turėjo eiti prie aukštesnio apsigynimo pavidalo. Visur pradėjo tvirti darbo biurus, kur prirodydavo darbininkams darbą ir kurie sistematiškai atlikdavo streiklaužių pristatytojų darbą. Pradėta ir kitoms priemonėmis didinti kapitalo atspirties jėga: į kontraktus buvo įdedama tam tikri skirsniai apie streikus, buvo įvedama piniginės pabaudos įstojuosiems į darbdavių organizacijas, jeigu neišlaikytų kaikurių tų organizacijų uždavinių. Kaip ir šitas būdas apsigynimo nuo augančio profesijonalinio judėjimo pasirodė nepakankančiu, tai pradėjo darbininkų kovai atsakyti *lokautais* (dirbtuvių uždarymas), kad tokiu būdu darbininkų organizacijų piniginiai išmintai išsektų ir ilgam laikui jos netektų spėkos pasekmingam judėjimui prieš darbdavius.

Profesijinių sąjungų ekonomiškos kovos pasielgimas (taktika) rėmėsi ant to padėjimo, kad kuodaugiasia išlaimėti su mažiausiomis išlaidoms. Dėlto savo užpuolimuose profesijinės sąjungos

veikē labai atsargiai, darē viskā, kad užpuolimas būtū neperplatus, kad spēkas sutraukti ī viēnā daiktā ir per tai laimēti kuogreičiausia. Profesionālinēms sājungoms esant, sulyginamai, silpnoms, jos tam tikslui darydavo mažiukus, dalinius streikus, atskira profesijinē sājunga, būdavo, sustreikuoja prieš atskirā darbdavī. Jeigu profesijinē sājunga visas savo užpuolimo spēkas sutelkdavo prieš viēnā arba nedaugelī darbdavī, tai gana lengvai pasisekdavo trumpu laiku atsiekti savo tikslā. Šitam pavieniam darbdavī užmušinējimui, — kaip tai pavadino tokiā kovos metodā darbdavī laikraščiai, — greitai atējo galas, kaip tik labiau išsiplētojo darbdavī judėjimas. Kaip susivienijusiejie darbininkai, pradėjus darbdavini persekioti viēnā jū draugā, tuos persekiojimus rokuodavo atkreiptais prieš visā jū sājungā (unijā), ir užsistodavo už pavarytā iš darbo draugā, teip ir darbdaviai pradējo elgtis prieš viēns kitā: kaip darbininkai sustreikuodavo pas viēnā kokī darbdavī, tai ant to pavienio streiko pradējo atsakyti tam tinkamomis plačiomis represijos (priespaudos) priemonėmis. Tokiuose atsitikimuose jei vartodavo tokī įnagī: iš syk streikavusiems darbininkams neduodavo darbo, o paskui ēmē daryt lokautus.

Kaip atskiras, arba geriau sakant, dalinis streikas remiasi ant to pamato, kad būtū atsiekta didžiausios pasekmės su mažiausiais nuostoliais, teip ir lokauto tikslu yra toks išsiplėtimas kovos su profesijinēms sājungoms, kad darbininkams visai būtū toliau negalima vesti pasekmingā kovā. Lokautas, kuris pirma būdavo daromas tik atskiruose atsitikimuose, pastaraisiais metais darbdaviams pasidarē svarbiausiu kovos įnagiu. Kā lokautas reiškia ekonomiškoje kovoje tarp darbo ir kapitalo, tas matyt iš didelio lokautų skaičiaus pakilimo pastaraisiais metais. Pagal *Reichsarbeitsblatt* suskaitymā, toli da nepilnā, matyt, kad 1900 m. buvo 35 lokautai (kurie apēmē 9085 darbininkus), 1901 m. — 25 (5414 darb.), 1902 m. — 46 (10,205 darb.), 1903 — 70 (35,273 darb.), 1904 — 120 (23,760 darb.), 1905 — 254 (118,587 darb.), 1906 — 234 (53,209 darb.).

Lokautus darbdaviai daro pagal pilnai išdirbtā plėnā. Dauguma darbdavī organizacijū turi išsidirbē aštrias taisykles, kaip laikytis lokautū laike, lygiai teip, kaip profesijinēs sājungos turi aštrias taisykles ir regulėijas streikams vesti. Darbdavī rateliuose nuolatos buvo išrandama įvairiausi būdai, kaip geriausia galima vesti lokautus. Teip, kurī laikā buvo daromi lokautai, kurie apimdavo tiktai priklausančius prie vienos kokios organizacijos darbininkus, o paskui buvo sumanyta daryt lokautus darbininkams, paskirstytiems ī tam tikras kategorijas: pagal amžių, pagal abecėlā ir tam panašiai. Nuo šitū visū teip gudriū lokautū sistemū darbdaviams prisiējo labai greitai atsisakyt, dėlto, kad josios, tos sistemos, pasirodē per daug nepraktiškoms. Dabar daroma daugiausia v i s u o t i n i lokautai.

J.B.

(Da bus).

Kaip pabirkantai išnaudoja protekcijos sistemā.

Visose kapitalistiškose šalise šią gadynę yra įvesta vadinama protekcijinē sistema, t. y. valdžia neima akeizū (akėzyū) nuo kai kuriū tavorū, išvežamū svetur, ī užsienī, nors ant tū pačių tavorū, parduodamū savo šalyje, uždeda ir labai didelē akėzyē. Teip daro ypač su tais daiktais, kurie būtinau reikalinga pirkt ir mažturčiams. Tokiu būdu tavorai toje šalyje, kur jie išdirbami, yra daug brangesni, negu užsienyje. Tuomi valdžios su piniguočiais nori palaikyt savo garbē visavietinē prekyboj ir politikoj. Rusijos valdžia už cukraus išvežimā da primoka pabirkantams. Už išvežamā žibalā (kerosinā) nėra akėzyū. Tā valdžios geradējystē pabirkantai išnaudoja da ir kitaip — prigavimu. Štai pavyzdīs.

Vienas pabirkantas nelabai seniai pranešē akeizū vyresnybei, kad jis ketināš išvežti Persijon 30,000 pūdū žibalo. Atlikus visokiū formalīškus, jam buvo leista žibalas gabenti, ir jis už tuos 30,000 pūdū akeizo nemokējo.

Praėjus kuriam laikui, akeizo agentai sužinojē, kad žibalo nevežē ī Persijā, bet tik... ī Petrovsko miestā. Sukruto sujudo dirbt, bet kā jau bepadarys, žibalas buvo išparduotas seniai ir žuvo tiek akeizo. O akeizas uždedamas 60 kap. ant pūdo. Tai ir pasipelnē pirklys 18,000 rubliū.

Juodosios šimtinēs «platforma».

«Tikrai rusiškū žmoniū» sājungos ornane «Russkoje Znamia» neseniai patalpinta šis straipsnis:

«Kiekvienas mūs turi atsimit apie šventā savo priedermē praliet savo kraujā už Carā ir dėlto privalo, jeigu kā blogo sužinios, pranešti apie tai vietinēms valdžioms, o jeigu jis jomis neužsitiki, tai pranešti «sojuznikams».

Beto, jeigu jūs turēsit laimē būtī prie cariškū traukiniū arba linksmybiū, tai akylai tyrinēkite, kas aplink jus dedasi ir atsitikus reikalui, drāšiai eikite apginti Carā.

Atminkite, kad geram, užtikimam žmogui šiandien yra leista įsitaisyt ginklā savo apsigynimui, bet Caro gyvybē mums brangesnē už savo gyvybē ir dėlto mēs turime, jeigu Dievui bus patogu leisti mums sunkū prityrimā, nebranginant savo gyvybēs, tuojaus stoti prie apginimo Dievo Pateptinio, vartojant tame mūsū ginklā.

Dėlto pirkite ginklus nesivilkindami ir jeigu jūs neturite pinigū, tai pasiskolinkite arba užstatykite savo turta, o pirkite, atmindami, jog garbingiejie mūsū pratėviai Caro išgelbėjimui užstatyda vo ir parduodavo savo pačias ir dukteris.

Tai ar mums, ištikimiams Caro tarnams, branginti skrandā arba arklelį maitintojā, kada, mēs, per krāmoslo*) užmušamus mūsū brolius jau paaukavome savo gyvastī Dievui už Carā Batiuškā!

Tik gi turi būtī pekliška tamsybē susirinkus tarp tū «tikrū rusū», kad teip kraugerīškai apgindami amžinājį žmoniū tyronā kraugerī, da Dievā gaudo glėbiais. Mūsū davatkos da iki tokios veidmainystēs nepriējē...

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Italija. Kova laukū darbininkū su žemēs savininkais Parmos apygardėje perējo ī visuotinā streikā, jau ne vien ekonomiškā, bet ir politiškā streikā. Valdžia mat remdama dvarponius ēmē žemēs darbininkus persekiot. Ponai užsimanē beveik visus streikininkus atstatyt visai nuo darbo, o pasiimt naujus; tokiu būdu 3000 darbininkū turējo eit sau kur nori. Visos darbininkū unijos apskelbē, jei teip bus tai pakelsiā visuotinā streikā. Valdžia tū unijū bendrā komitetā (geriaus: tarybā) areštavo (apie 70 ypatū). Unijos išsirinko kitus vedėjus ir tapo apšauktas visuotinas streikas. Mieste tyku, ramu, naktį tamsu... Valdžia pristatē kareivius pastatyt prie darbo, kad bent šviesos būtū mieste, bet nėra kiek reik mokančių, tai nieks neišeina. Anā nedėdienī kariūmenē ir policija užpuolē ant penketūkstantinēs minios ir daugybē sužeidē, nežiūrint ar vyras, moteris, ar kudikis. Daugybē areštuota. Darbininkai atsišaukia ī visū šaliū darbininkus ir socialistus, kad pakeltū protestā parlamentuose ir kitais būdais prieš tokī Italijos valdžios žvėriškā pasielgimā su beginkliais žmonėmis. Ar tik neiškils revoliucija?..

*) Telp vadina valdžios priešin.

Per darbštumą Garibaldi'o, Italijos suvienytojaus-revoliucijonieriaus, prieš 30 metų tapo panaikinta svietiška popiežiaus valdžia (karališkumas). Dabar, vienok, popiežius, kaip praneša laikraščiai, priėmė pas jį atsilankius to «bedievio» Garibaldi'o šalininką Archille Fazzari. Popiežius išreiškė, kad ūmai įvyks susitaikymas vatikano su Italijos valdžia, kuri per 30 metų buvo prakeikta bedievė.

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

«Socialist Party» savaitiniame Biuletene (liepos 11 d.) rašo: «Philadelphijos organizacijos išrinktoji komisija kaip broliška delegacija į Lietuvos Socialistų Sąjungos susivažiavimą, atlaikytą Philadelphijos gegužės 10-13 d., buvo širdingai priimta ir turėjo balsą susivažiavime. Tenai buvo 47 delegatai, atstovaujanti apie 2,000 narių».

Matomai prie to delegatų skaičiaus priskaityta ir tie 3 delegatai iš S.P. Sąjungos atstovų, kaip žinoma, buvo tik 44.

Iš apskelbtų Biuletene Socialist Party organizatorių, dabar padidintame skaitliu — 28 — matyti, kad svetimkalbių yra tik du: italas ir slovėnas (slovakas?). Kitos svetimkalbės socialistiškos organizacijos, prisidėjusios prie Soc. Party, turbūt neturi vadinamų «National Organizer» (partijos arba centralinių organizatorių), tai yra užlaikomų iš partijos fondo.

Amer. Demokratų Partijos susivažiavimas buvo Denver mieste, Kolorados valst., liepos 7. Praėjo su iškilminga paroda puikus bankietas (gal neprastesnis už didžpinių republikonų atlaikytą, susivažiavus Chicagoje) linksmino išalkusius dolerinės valdžios demokratų tuomet, kuomet milijonai darbininkų alksta duonos. Susivažiavimas vienbalsiai aprinko Bryaną kandidatą į Amerikos prezidentus.

Juokingiausia, kad «Amerikos Darbininkų Federacijos» prezidentas, išjuoktas republikonų susivažiavime, da lino į demokratų susivažiavimą, klunkdamas įvesti visokius «pagerinimus» į jų platformą, ypačingai, kad panaikintų «injunction» — uždraudimus laike streikų. Bryano platformoj vienok pripažinta «injunction», nors neilgiau, kaip per tris dienas ir dviejų sudžių patvirtinta. Tai ką tas reiškia? Nieko. Panašiais geradėjais pasirodė ir republikonai. «Injunction» neva turįs būt apribuotas, bet anaipol nepanaikintas.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Areštuoja už valgytą sode. Brooklyno «Prospect Park'e» areštavo daug žmonių, kurie ką nors atsinešę tenai valgė. Po to susitvėrė tam tikra lyga, «People's Civic League», iš New Yorko gyventojų, ir padavė prašymą miesto majorui ir miesto sodų komisijonierui. Prašyme reikalaujama, kad būtų leista žmonėms rinktis į sodus, kad negintų jų nuo žolės, nes žmonių sveikata, esą, brangesnė už žolę; kad jie ten galėtų valgyt, nes ten sueina žmonės, kurie netur už ką eit valgyt į restauraciją ar salioną. Į sodus susirenka žmonės vargdieniai, kuriems ten visas smagumas, išėjus iš savo troškių lindynių-stubų.

Philadelphijoj kitais metais neleisdavo žmones vaikščioti ar gulėti parkuose ant žolės, o šįmet nedraudžia net nakčia miegot parkuose. (Bet šįmet daug daugiau yra žmonių, ką visai neturi savo stubos, nes daug matyt nakvojančių bile kur pašaliais, ant trepų).

Unijos remia socialistų kandidatus. Chicagos darbininkai, priklausančiai prie «Amer. maliorių, dekoratorių ir popierintojų brolijos», tikriau sakant tos abelnos brolijos skyrius N 1904, pripažino Debsą tinkantį Amerikos prezidentus, t.y. pasiryžo už jį (o tas reiškia už visą soc. partiją) balsuot ateinančiuose rinkimuose. Ta unijos šaka toj pačioj rezoliucijoj aštriai kaltina Am. Darb. Federacijos prezidentą Gompersą, kad jis draugauja su darbininkų priešais, neva norėdams išgaut iš jų tiesas darbininkams. Teipgi už Debsą eina geležinkelių vėžininkų (switchmen) unija.

Kaip kapitalistai gauda balsus už republikonų partiją? O gi prižada visiems 6-iems milijonams dabar esančių bedarbių duoti darbą. Teip skelbia kapitalistų agentai, kalbėtojai ir laikraščiai. Girdi jei republ. partijos kandidatai bus išrinkti, tai tuo pradės eit visi darbai. Bet jei būsią demokratai išrinkti, tai bus da blogiau. Teipgi būsią nepergeriausia, kad ir republikonus išrinks, bet jeigu socialistai gaus daug balsų... Bankierių organas «Wall Street Journal» (New York) sumanė teip: girdi vietoje to, ką leisti pinigų republikonų agitacijai, ponai pabirkantai geriaus padarys šioje agitacijoje atidarydami savo dirbtuves. Taftui, repub. kandidatui į prezidentus, tas «sumanymas» patiko. Mat neišmančliai, nesupratę darbininkai patikės tokiems geraširdiškiems kapitalistų norams linkui darbininkų, ir balsuos už republikonus. Kelios geležinkelių kompanijos, priklausančios prie trusto, teipgi jau pradeda skelbti, kad darbai tuo pagerės, kaip tik gerai eis politika. Kompanijos deda pinigų agitacijai. O «Union Pacific» geležinkelių komp. paskyrė 50 tūkstančių savo geležinkelių pagerinimams, kad per tai darbininkai gavę, nors prastai apmokamą, darbą, balsuotų už «geradėjus».

Darbininkų judėjimas svetur.

Šįmet sukako 25 metai literatiško ir visuomeniško darbavimo si Liudviko Krzywickio, garsaus lenkų filiozofu socijoliogo. Peterburgo lenkai darbininkai nusiuntė L. Krzywickiui pasveikinimą, kuriame tarp kito ko rašo: «Dvidešimt penkeri metai atgal pirmą sykį pratarei į lenkų darbininką. Buvome tuomet vergų minia, neišmananti nei savo kelio nei tikslo... Tavo žodžiai užžibino šviesą dregnų darbininkų būtų tamsybėse, jie uždegė mūsų širdyse įtikėjimą į geresnę ateitį. Rodydamas mums tikslą, parodei sykį ir kelią. Kelią erškėčiais užklotą, kelią, kuriuo žengdami mes, darbininkai, turime įtempti šimtų tūkstančių rankų jėgas, kelią — kurį turime savo širdies krauju nuplauti, — bet vienintėlį tikrą kelią».

Buvo minėta «Kovoje», kad Juzovkoj, Rusijoj, kasyklų gazų eksplozijoje žuvo apie šimtas darbininkų; dabar pranešama tikresnės žinios: žuvo nemažiau, kaip 400 žmonių. Bet da nėra tikrai žinoma, kiek žuvo. Baisi sielvarta tenai apėmė tų nelaimingųjų šeimynas. Valdžia bijojo, kad neiškiltų... revoliucija, tai sutrankė daug kareivių su ginklais.

Draugams ir šiaip geros valios tautiečiams, pareikalavusiems «Concurrent Resolution», pranešame, kad šiuo tarpu tos rezoliucijos buvo išsibaigę ir dėlto nepasiskubinome atsiųsti. Dabar visiems reikalavusiems pasiūsta.

Philadelphijoj ir New Yorke yra tam tikra taryba, susitvėrus iš įvairių pirmieškų organizacijų atstovų, kuri rūpinasi tuo dalyku. Reikalinga tokia taryba ir kituos didesnius miestuos. Chiagoj jos nėra, o Rusijos ateivių yra daugybė. Ten draugai privalo apie tai pasirūpinti.

SANJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

III rajono į Veikiamąjį Komitetą į vietą išstojusio drg. F.J. Bagočiaus tapo išrinktas drg. B.K. Kondratavičius, Box 24, Wilmerding, Pa.

Charteris išsiuntinėtas šioms kuopoms: No. 6, 7, 9, 14, 15, 19, 23, 25, 32, 36, 37, 45, 46, 50, 51, 67, 74, 78, 80, 83, 84, 87, 88, 95, 100.

Naujos kuopos.

Ellsworth, Pa., susitvėrė nauja kuopa iš 12 draugų; No. 101.

Lee Park, Pa., Luz. Co., susitvėrė nauja kuopa iš 9 draugų; No. 102.

LSS. sekr. P. Dubickas.

Protokolas VII konferencijos II-ro Rajono.

21 birželio, 1908 m. «Kovos» red. svetainėje, Philadelphia, Pa. atsibuvo VII-tu konferencija II-ro rajono.

Delegatus prisunte 1 ma kuopa 2, 42 — 1, 13 ta 2; teipgi dalyvavo 2 rajono komiteto nariai, taigi viso sprendžiamųjų balsų buvo 7. Buvo prisiūsta da delegatai kitos Philadelphijos kuopos, bet nežinia, iš kokios priežasties neturėjo mandatų, tai sprendžiamas balsas nebuvo duotas.

Pirmsėdis išrinktas A. Žagaras, sekr. A. Bernotas.

Iš svarbesniųjų dalykų konferencijoje nuveikta tas:

Išvažiavus iš mūsų rajono apskričio rajono išdininkui, išdo stovis buvo labai suirusiam stovyje. Kadangi pareikalavus nuo senajo išdininko perdavimo pas jį buvusių pinigų, išdininkas pridavė tik apyskaitas. Pinigus gi pasilaikė už kelionės lėšas, važinėjant konferencijose. Konferencija atrado tokį pasielgimą nelabai gražiu, nes kelionės lėšos nemokėtos visam komitetui. Taigi prisavinimas pinigų be tam tikro nutarimo yra negeras darbas. Dabartiniame laike pinigų randasi pas senąjį išdininką 4,91; pas organiz. 5,55 ir pas sekretorių 1,50; viso 11,86. Išmokėt gi kelionės lėšų pripuola 22,93. Taigi nutarta pareikalaut iš išdininko pinigų, kad sudėjus į kruvą visus apmokėt visam komitetui, po kiek išpuls, bet ne vienai ypatai.

Ant toliaus konferencijos nutarta laikyt tik reikalui priešus. Reikalingumas sušaukimo tur bū paleistas per referendum.

Buvo leisti 2 referendumai rajono reikaluose, kurie bus pagarsinti skyriumi.

Toliaus apsvartyta laiškas nuo 14-tos Baltimorės kuopos, kur yra primetama kaltė 13 tai kuopai ir sekretoriui buk jie šaukę konferenciją savotiškai ir neturėję tiesos. Tą turėjęs daryt rajono organizatorius; teipgi 13 ta kuopa kaipo neprigulėjusi prie rajono neturėjusi veikt tame reikale jokios teisės.

Nors tasis laiškas siūstas ne ant rajono sekretoriaus vardo, kuri 14 ta kuopa žino, bet ant vardo Centro sekretoriaus, ir nors tas laiškas gautas konferencijos atplėštas per pašalinę ypata, neprigulinciją prie rajono komiteto, vienok konferencija, nenorėdama sekt Baltimoriečių keliu ir bereikalo išmėtinėt, tą laišką priėmė trumpai apsvarstyt.

Trumpai tarsim. Mums ne tiek rūpi oficijališkumas, kiek drgg. Baltimoriečiams. Mums tik rūpi darbas, koku jis būdu nebūtų daromas by tik naudai ir tikslams mūsų. Konferencija tapo

betgi šaukta oficijališkai, kadangi užmanymas ir paraginimas buvo rajono organizatoriaus. Sekretorius gavęs paraginimą nuo organizatoriaus, kreipėsi prie 13-tos kuopos, ar ji neprisidės prie rajono, ir ne užsiims surengimu konferencijos. 13-ta kuopa sutiko prisidėt, sutiko parengt vietą konferencijai, ir darbas atliktas. Bet jeigu draugai nenori dirbt solidariskai, mes nieko negalime gelbėti, nes kaip kas pasiklos, taip išmiegos. Draugai Baltimoriečiai pripažino šią konferenciją tik 13 tos kuopos ir atsisakė dalyvaut bet tuoj sulaužė savo atsisakymą, nes nutarimus prisiuntė. Tas reiškia nepastovumą savo mintyse.

Konferencija peržiūrėjo abu įnešimu Baltimoriečių:

1. Kad namas redakcijos būtų kaip galima labiau išdaudojamas (pagal konferencijos nuomonę, dar galima priimt vienas gyventojas).

2. Kad zeceriai, apsiėmę dirbt susivažiavime už mažesnę prekę, išpildytų savo prižadus.

Tas įnešimas nupuola pats per save, kadangi pagal drgg. zecerių pranešimą jie ir daro pagal savo prižadėjimą. Drgg. Baltimoriečiai klydo taip mislydami, kad zeceriai dirba už senovinę algą. Bet jie klydo per kaltę administracijos, kadangi toji nepranešė per «Kovą», kad prieš susivažiavimą zeceriams buvo nemokėta už 4 savaites, taigi kol tapo užmokėta, jie ėmė senovinę algą. Dabar jie dirba už 10 dol. savaitei.

Priimta Eastono kuopos įnešimas, kad gvildent būdas federatyviškos tvarkos, kurią jie įneša įvest. Išrinkta komisija, kurios privalybė bus nuodugnai tą dalyką išdėstyti ir paduot organan Sąjungos draugams svarstymui.

Nutarta kaip galint rinkt žmones prie pasirašymo ant rezolucijos, kaip buvo pranešta «Kovos» 25 N., t.y. linkui suvaržymo Amerikos valdžios, kuri stengiasi išduot politiškus prasikaltėlius Rusijos valdžiai.

Nutarta išrinkt išdininkas rajono per referendum.

Su tuomi VII konferencija II-ro rajono užsibaigė.

Pirmsėdis A. Žagaras, sekr. A. Bernotas.

Philadelphia, Pa. 29.VI.08.

VII Rajono 2 konferencija.

Konfer. atsibuvo liepos 3 d. Wilkes Barre, Pa.

Posėdį atidarė organizatorius M. Padolskis. Pirmsėdžiu tapo slaptu balsavimu išrinktas I.P. Čepulis, pagalbininku — M. Padolskis, I raštininku A. Kolnis, II — A. Valinčius.

Tapo nutarta, kad rajono komitetas priimtų ir perskaitytų kuopų pasiuntinių mandatus. A. Kolnis ir K. Lučinskas išrinkti sutvarkymui kuopų įnešimų.

Pasiuntiniai pribuvo iš šių kuopų: — 2 kp. Scranton, Pa.: A. Grybas ir I. Šunskis; 9 kp. Wilkes Barre, Pa.: A. Kolnis ir K. Slapikaitis; 32 kp. Pittston, Pa.: P. Kaušis ir A. Dobilas; 78 kp. Exeter Boro, Pa.: I. Kedonis ir I.P. Čepulis; 90 kp. Rhone, Pa.: J. Šukys; 91 kp. Edvardsville, Pa.: K. Mazurkevičius ir J. Vaitkus; 92 kp. Wilkes Barre, Pa.: J. Nienius.

I. Sesiją atidarė pirmsėdis I.P. Čepulis su prakalba apie svarbą konferencijos, ragindamas pasiuntinius su pasišventimu socializmo propagandai atlikt savo užduotį.

Protokolas I konferencijos nebuvo skaitytas, kad nepribuvo raštininkas Stasiulevičius su knygomis.

Skaityta raportai: rajono organizatoriaus, finansų raštininko, išdininko ir knygų peržiūrėjimo komisijos. Rap. priimta.

Skaityta kuopų įnešimai.

II. Nutarimai:

1) Rajono viršininkai privalo raginti kuopas rengti, kur tik

bus galima, teatrus, prakalbas su delemacijoms ir tt. 2) Konferenciją laikyti syki į 3 mėnesius; atsitikus reikalui rajono viršininkai gal sušaukti extra-konferenciją. 3) Išleisti 15,000 ekzepl. agitatyviškų lapelių prieš rinkimus Jungtinių Valstybių viršininčių. Ant lapelių tur būt paveikslai Socialistų Partijos pastatytų kandidatų: Debso ir Hanfordo. Sutaisyti lapelių išrinkti Literatišką Komitetą. 4) Rajonas privalo pasirūpinti gant kandidatūros blankas prieš ateinančius rinkimus ir supažindinti draugus su jomis, kad balsuojant nebūtų suklaidinti (kaip patys pasakė, vie ton socialistų rubrikos buvo parodyta republikoniška, su patvirtinimu, kad tai socialistų kandidatai). 5) Kad rajonas parūpintų ženklelius (Soc. Party) ir kad kožnas draugas juos nešiotų. Ženklelius pardavinėt po 10 centų; pelnas eis į rajono išdą. Rajono organizatorius privalo ženklelius laikyti pas save ir, pareikalavus, kuopoms prisiuntinėti. 6) Priiminėti ir skaitlių draugų ypatas be skirtumo, ar moka rašyti ir skaityti, ar ne.*) 7) Kuopų organizatoriai privalo kas mėnesis išduoti raportus rajono organizatoriui apie stovį kuopos, skaitlių narių ir naujai įsirašiusių. 8) Mokestį nuo draugų į rajoną kuopos privalo prisiuntinėti rajono išdininkui antrame mėnesyje po konferencijos, paaiškinant, kiek lieka skolingi. O apie draugus, kurie nenorėtų mokėti minėtų mokesčių, leisti per referendumo rajono kuopų. 9) Drg. S.Kasparavičius damokėjęs 20c. į centrą už paskutinį pusmetį skaitysis pilnu nariu, taip kaip jau užsiprenumeravęs organą metams prieš įstojimą į 92 kuopą. 10) Referendumo rezultatas tur būti garsinamas organe «Kovoje». 11) Paskirti iš rajono išdo 5 dol. drg. Bagočiui už jo trisų kas link laikytų prakalbų. 12) Rajonas su kuopomis privalo solidariškai varyti socializmo agitaciją; ir lėšas privalo uždengti rajonas jeigu kuopa silpnai gyvuoja. 13) Užmanytas drg. Bagočiaus Literatišką Ratelis tapo priimtas ir privalo enerģiškai būt agituojamas. 14) Paluiosuoti drg. Stasiulevičių nuo raštinko vietos, kaip gyvenantį toli nuo rajono. Į jo vietą tapo išrinktas drg. A.Kolnis. 15) Nariu į Veik. Kom. tapo išrinktas J. Stasiulevičius (31 E. Broad str. Hazleton, Pa.). 16) Į Literatišką Komitetą tapo išrinkti M.Padolskas, J.Nienius. 17) Sutaisytus drg. Stasiulevičiaus agitatyviškus lapelius sunaudoti ateityje, pavedus Literatiškam Komitetui patirti jų vertę arba svarbą. 18) Užmokėti raj. organizatoriui 2 dol. už ženklelius ir važinėjimą. Drg. Stasiulevičiui už knygą ir važinėjimą \$1.65. 19) Kolektyviškai šelpti «Kovos» fondą per susirinkimus kuopų ir konferencijas. 20) Surinkta aukų per konferenciją \$7.80 «Kovos» fondan; pinigai perduota organiz. M.Padolskiui pasiųsti į «K.» red. 21) Nutarta suspenduoti draugus A.Bernotą, Širvydą ir Žagarą iki išrinkimui centro valdybos, kaip ypatas atsižymėjusias kėlimu vaidų Sąjungoj ir turinčias pašalinius ypatiskumus prie centro. 22) Viešai protestuoti prieš suvaržymą tiesų socialistiškiems laikraščiams Jungtinėse Valstijose ir reikale prisidėti prie socialistų svetimtaučių. 23) Rajonas privalo pasirūpinti iš laiko protestams blankas ir su didžiausia energija protestuoti prieš išdavinėjimą iš Jungtinių Valstijų politiškių prasikaltėlių Rusų valdžiai. 24) Sekanti konferencija bus spalio mėn. Plymouth, Pa.

Konferencija užsibaigė su «Marseliete».

VII Rajono organiz. M. Padolskis, sekr. A. Kolnis.

Kada bus tam galas?

Mūsų «drg.» Bernotas susirgo liga vaidų kėlimo, ir ne-

*) Aš atskiriau konferencijoje, kad tas nutarimas bergėžias. Mūsų socialistai privalom agituoti ir švelni tokias ypatas. Bet didžiama balsų patarta patalpinti į protokola.

A. Kolnis.

praleidžia nė vieno jam ant mislies atėjusio žmogaus neapdovanojęs savo «reputacijos» dovanomis.

Klausia, kodėl aš reikalavau jo išvaymo iš V.K.? Ar «drg.» B. nežino, kad Sąjungos Sekretorius tur krivulės dokumentus, lai pamato ten. Bet ne, tą mūsų brangią «Kovą», už kurios likimą mes visi pasirengę esame paskutinį centą atiduot, neatbutinai reikalauja prikimšt vaidais ir visokiom pliovonėms. Jau tas «draugas», matydamas pasišventimą kitų sąjungiečių, susigėdint ir palikt «Kovą» tam, kam ji yra užlaikoma – socializmo propagandai, o ne purvams nuo juodos sąžinės.

Aš reikalavau Bernoto išmetimo iš V.K.:—

1. Už rašinėjimą tų šlykščių atsišaukimų į kuopas, kurie taip nužemina mūsų Sąjungą, kadangi tas biauirus darbas buvo nario aukščiausios LSS. įstaigos. Tie atsišaukimai nebuvo IV Susivaž. išteisinti, bet didumos balsų pripažinti be vertės... Nekurie pasirašiusieji (po atsišaukimu) patys ypatiskai pripažino, jog jie buvo vieno Bernoto darbu, ir jog jie pasirašė ant to nešvaraus popiergalio, pilno denunciacijų ir neteisingų ypatiskų užsipuolimų, kada Bernotas dar daugiau biauirybių jiems susirinkime pripliauskė, kaip «viską žinąs», kas «Kovos» red. dedas.

2. Bernotas vaikščiodams privatiškai, kur galėjo šmeizė Sąjungos visą administraciją, ir iš to sukėlė nesusipratimus tarp centro ir 13 kuopos bei savo pasekėjų 1-mos kuopos, su visoms negeistinoms pasekmėms, kilusioms iš tų nesusipratimų.

Kadangi mano didžiausiu geismu yra bujojimas Sąjungos, o matydamas tokio «draugo» pasielgimus, aš, kaip socialistas, negalėjau žiūrėti ramiai ir dar but nariu įstaigos, kur toks «draugas» priguli. Manydamas, jog V.K. nariai yra žmonės, trokštanti LSS. gerovės, aš kreipiausi į juos, kad tą tvarkaardį prašalint iš V.K.-to. V.K. nebuvo dar gerai B. darbų pažinęs, kitaip manė, ir skaitė sau už garbę su juom vienam krėslė sedėt, – tai jų reikalas. Aš savęs iki tiek negaliu nužeminti, negaliu but su žmogum, kurs drįso pakelti tokius nešvarius vaidus, drįso 1-mą kuopą iš 100 narių išardyt, išdraskyt ir pakrikdint sąnarius ir dabar randas vos 30 narių, drįsta ir dabar dar vaikščiot po namus ir skelbt jog «Kova», dėl kurios mes 2000 sąnarių savo paskutinį skatiką atiduodam, turės žlugt ir «Sąjunga griut» dėl jo! Ne! Aš savo sveikatą ir pinigus esu išdėjęs, organizuodamas kuopas LSS., o čia neva «draugas» jas ardo – to negaliu toleruot. Ir dėl Bernoto nešvarių darbų, kuriuos V.K. pripažino gerais, jo iš V.K.-to neprašalindamas, aš išstoju iš V.K.-to. Aš organizacijos darbą suprantu tvėrimu kuopų, ne ardyimu jų, o dirbt Sąjungos labai vadinu darbą, kurį kiekvienas geru esant mato, o ne vaikščiot užkabariais, šmeiziant ir juodinant viską.

F. J. Bagočius.

Apie «mažus feljetonus».

«Kovos» 27 nr. perspauzdinta iš «Lietuvos» 25 nr. «Mažas fel-

jetonas», kuriame rašytojas, K. Janonis išleidžia į vieną gana opų klausimą — nurodymą visuomenei netikrus revoliucionierius, ar ba anot jo: iš revoliucijos darančius bizuį. Feljetone paminėta du, tik aiškiai neįvardyta, kokie. Vienok vardai taip paslėpta, kad jie visiems aiškiai matosi.

Vienas iš tų paminėtųjų toj pačioje «Lietuvoje» (27 N) atsiliepia. Tai — drg. A. Žagaras. Jis paaiškina «Lietuvos» skaitytojams, kad K. Janonio feljetonėly tapo labai nedorai apjuodintas jo vardas. Ten buvo rašyta, kad jis nebuves siųstas Amerikon kaipo LS DP. atstovas ir kad prieš antrąjį atvažiavimą jis nebuves pakliuves Rusijoje į kalėjimą, tik taip sau dėl gražumo tą prasimanęs. Drg. A. Žagaras savo paaiškinime nurodo, kad jis tikrai buvo LS DP. atstovu siųstas, apie ką liudija ant jo rankų esantįs dokumentai su LSDP. antspaudu ir užsienio atstovo parašu. Tuos dokumentus matė tuolaikinis LSPA. centro komitetas bei «Kovos», «Vienybės» ir «Lietuvos» redakcijos. Apie drgo Ž. paskutinius areštavimus, jis sakos, kad tą galima patirti iš Kijevo, Kauno ir Vilniaus gubernijose kalėjimų ir persitikrinti iš policijos pajieškojimų.

Apšmeiziantis drgą. Ž. feljetonėlis veiki ištisai, kaip minėjau, patilpo ir «Kovoje». O tas labai nevietoje.

«Lietuvoje» tilpęs feljetonas yra rašytas visai tendencijskai — jis taikosi pasėti revoliucionierių tarpe nuožvalgas ant draugų, nesutikimus ir be pamatų arba su visai slidžiais pamatais įzeidžia mūsų veikėjus, kurie jeigu revoliucijos metu yra mums brangūs, tai kodėl mes dabar juos žemintumėm ir niekintumėm? To rašinio tikslas visai atgaleiviškas ir mūsų organe negalimas net pamislyti. Jeigu mes pradėsime su atgaleiviais pusti į vieną dūdą, kur tat mes ant galo pasijusime bestovį?

Kad tas straipsnis tamtiksliai «Lietuvoje» pasirodė, liudija šis faktas. «Lietuva» paprastai būna tokiuose klausimuose labai atsargi ir jeigu ką anam feljetonėliui panašaus talpina, tai jau jeigu nesulopo paties rašinio savo patėmijimų skiautėmis, tai būtinai priduria ant galo čielą mastą, nuo kurio straipsniui pasidaro labai nesveika. Čionai gi ji nevien jokių patėmijimų nedaro, bet da drg. Žagarui pasiskundus, «Lietuva» sako pilnai užsitikinti savo K. Janoniui. Prispyrus gi drgui Ž., kad ir «Lietuva» jo įgaliavimus matė, kodėl tat talpina neteisingus užpuolimus — ji labai mandagiai nutyli, nesako: ar matė tokius įgaliavimus, ar nematė. Jeigu randa reikalingu, stačiai užklausta nutylėt, tai ne ką daugiau reikia manyt apie «Lietuvos» norą, kaip tik tą, kad jai Janonio straipsnis — po plaukais.

Kas kita su mūsų organu. Pas mus jeigu draugai prasižengia, tai ne redaktorius turi teisę tuos draugus baust ir viešai niekinti, bet tam tikslui būna išrenkamas trečiųjų teismas, kurs ir perkrato reikalą tamtiksliai atsidėjęs. Redaktorius gali nežinot, gali turėti kokius nevisai stačius norus apkaltinamojo linkon. Teismas gi susideda ne iš vienos ypotos, jis įsigilina į reikalą ir daug teisingiau gali jį pažint ir nuspręst. Dabar gi išrodo lyg tyčia padaryta. Redaktorius, kiek matosi iš pirmesnių jo paties atsiliepimų «Kovoje», turi su drg. Žagaru kokius ten nesusipratimtus ir pamatęs «Lietuvoje» sau tinkamą įrankį su drg. Ž. kovot, tuoj jo griebėsi. Gal ne tyčia taip pasitaikė, bet greičiau kad tyčia, — žinant, kad drg. Žagaras bus nominuojamas į mūsų sąjungos koki nors veikėją, redaktorius tą feljetonėlį panaudojo kaip tik tam, kad prieš sąjungos draugų akis nužeminti drg. Ž. Ir jis pasekė «Lietuvą» užtylėdamas teisybę. Jeigu drg. Ž. sako, kad jo dokumentus matė ir «Vienybės» redakcija ir tuolaikinis LSPA. komitetas, tai mūsų organo rekaktorius tą dokumentą turėjo matyti du sykiu: kaipo tuolaikinis LSPA. cent. komiteto narys ir kaipo esantis prie «Vienybės» redakcijos. Kaslink manęs, tai aš tuos dokumentus mačiau «Kovos» redakcijoje ir net turiu tuolaikinio LSDP. užsienio atstovo laiškus, kuriuose da pirm drg. Ž. atvažiavimo Amerikon jau rašė,

kad atsiunčia savo atstovą.

Perspauzdinti iš kitų laikraščių ne naujiena. Iš «Lietuvos», kaipo pirmėvių laikraščio taipgi galima skolinties feljetonus ir straipsnius, bet — toli ne visus! Ypač tokie į mūsų organą netinka, kurie kelia nesutikimus tarp draugų. Šiandien galima vienas apkalbėt, rytoj — kitas. Lengva tas prie laikraščio stovint. Bet kaip tas atsilieps ant sąjungos? Draugai turi savo draugus, tie vėl kitus. Pradėjus organui teip žygiuot su kova prieš draugus, — prieš tuos pačius draugus, kurie užlaiko organą ir kuriame juos žemina, kas mūsų organizacijoje bepaliks?

Draugai — ne su tuomi mes kovojame, su kuo privalome!

J. O. Širvydas.

Priešais «valdonus».

Worcester, Mass. July 9. 08.

Redakcijai «Kovos».

Čion prisiunčiu straipsnelį dėl patalpinimo į «Kovą», vienok abejoju kad tilps, nes skamba priešai mūsų valdonus, ir negarbina anų. Norint jau keli mano straipsneliai prazuvo rankose redaktoriaus, tulų reikalavau net po kelis kartus sugražyt, bet mano reikalavimas buvo svetimu ir be vertės, vienok rašyt drjstu, norint ne esu literatu, nes ne esu šlavęs universitetų ir akademijų, dėlto tokių esybių mintis turi suput savije. Čion neįdedu nė dvicentinės krasos ženklelio dėl sugražinimo straipsnelio, nes jam pirma vieta bus į «Kovos» redaktoriaus gurbą.

Su proletariškais linkėjimais A. J. V i z n i s.

Supratimas ir pajiega LSS.

Paziurėjus į praeitę gyvenimo LSS. matosi daug visko. Gražių žinksnių yra nužengta... tik mes ne visi matom tas pozicijas, ir matyt mes jų negalim, nes anos yra apkaišytos socializmo dorybės spinduliais, kurie mumis akis bado, ir tuomi priduoja mumis nepermatomą užsiganėdinimą. Vidurinė blizgėjimo spēka daugybę mūsų draugų užhipnotizavo, kurių neįstengė, tuos pavadino savo priešais — «ir-gi kova už buvį»; juk mus privalumas kovot su priešais, tai grynas socialdemokratiškas principas (kova turėtų but visai kitokia). O jeigu nekovosi ir nepripažinsi centralinę galybę socialdemokratiška, tai tapsi negeistinu sąjungiečiu ir busi apšauktas socializmo priešu (norint tokiu nebusi). Jeigu nori buti socialistu ir gėrėtis tuom draugijos vardu, tai privalai garbint tą, kas yra tau parodyta per tavo valdonus, nes kitaip busi išmestas ir neteksi tiesos draugijoje. O toji viso-galinga mada įvyko į tarpą mūsų draugijos bėgyje vienų metų. Ir kas tą viską gimdo? Negalima įžiurėt be impirizmo akinių, nes ir pats susivaziavimas neįstengė permatyt dalykų stovį, kaip kad finansų, ir abelno Sąjungos gyvavimo, ką liudija, kad nutarė išleisti knygą «Moteris ir Socializmas», nežiurėdami, kad Sąjunga turi skolos (matyt, kad susivaziavimas nepermatė to). Ar galima susivaziavimą nupeikt už tai? Suvis ne, nes visagalinga central nē pajiega rodė tik geras dalis stovio Sąjungos, o tą paslėpė, kas yra nepasekminga ir negeistina

«skola». Štai drg. P. Dubickas užgiedojo «velykinių linksmybių giesmę» per N 13 «Kovos» š.m. po antgalviu: «Atsakymas P. Norkui». Ten drg. D. nusistebi savo straipsnelyje tarydamas: iš kur 45 kuopa ir drg. Norkus, pamatė Sąjungos stovio blogumą? Ir teip toliaus gieda ramybės giesmę, reikalaujamas nusiramino 45 kuopos ir drg. Norkaus, už tai, kad anie apsiėmė atlikt darbą sekretoriaus tik už \$ 10 per mėnesį, kur butų Sąjungai atlikę \$ 40. mėnesį. Toliaus ne nepriminsiu sakinių drg. Dubicko, tik lai kožnas draugas paima tą teip malonų drg. Dubicko pranešimą, ir peržiuri, ar galima ten surast bent kiek teisybės? Ten drg. Dubickas nurodo, kad nėra jokio pavojaus finansam ir nurodo, kad nauja tvarka tiek gero nuveikė, kad visko parupino, kaip tai: suolų, stalų ir sėdinių «Kovos» redakcijoj, ir vis dėl labo socializmo. Tik vieną geriausį daiktą negalėjo nauja tvarka atsiekti; permainty to blogo «oro», kuris savo nešvarumu užkrėtė mūsų valdinininkus sumambulizmu; nekitaip atsitiko ir su mūsų tuluais draugais, kurie gal užsikrėtė taja kroniška liga, o labiausia IV susivaziavimo delegatai, nes kiek matyt kad visi delegatai buvo vienos nuomonės, ką liudija nutarimai. Kad viskas tarta vienbalsiai, tik tas ir tas nutarta, o kiek balsų už ir prieš, nėra. Matyt kad taja liga sirgo, kitaip but nenuitarę išleist knygą «Moteris ir socializmas», Antras, pirtk namą, trečias, leisti protokolą per visuotiną referendumą (tik be pataisymo), nes taisyt yra užginta. Mat susivaziavimas nereikalauna kad jų darbus kritikuotų, ar tasytų; tik reikalauja kad LSS. nariai patvirtintų kaip šventą amen; kad jie butų ir be vertės. Ir kam da reikė leist knygą «Motieris ir

Socializmas per V.K. krivulę, kad patvirtintų ar atmetų, juk tas yra nutarta IV susivaziavimo, o visuotinas referendumas patvirtis be abejonės. (Čia kyla klausimas, ar suprato norint dalis IV susivaziavimo delegatų apie vertę knygos «Moters ir Socializmas», kad jie nutarė vienbalsiai išleisti tą teip pageidaujama knygą? Netikiu! Argi turėjo tiesą IV susivaziavimas užkrauti ant pečių mūsų teip sunkią našta, išleidimo knygos ir pirkimo namo? Rodos ne. Juk tas priguli prie visuomenės. IV susivaziavimas negalėjo to darbo veikt, tik galėjo apkalbėję atsišaukti į visuomenę, į draugus LSS. paduot draugams dėl apsvarstymo, o ne veikti despotiškai, ir užkrauti ant draugų sprando naują našta, nežiūrėdami kad mes linktam po našta kapitalizmo, nežiūrėdami, kad daugybė mūsų draugų negali užsimokėt už «Kovą» iš priezasties krizio, nežiūrėdami kad dalis mūsų draugų ne tik ką negali šelpt «Kovos» ir prigulėti prie LSS., bet jau neturi ką nė pavalgyt, o čia susivaziavimas uždėjo naują sunkenybę ant tavo sprando varguoli. Čion gal pasakysi, kad tas nėra svarbus ir tuos nutarimus galima atmet, arba atidėt ant toliaus, ką daugiausia vartoja mūsų vadovai. Bet jeigu teip, tai kam buvo da tart, jeigu jis nėra svarbus, ir dar priverst Sąjungos narius patvirtit per visuotiną referendumą. Čion pasakysi kas juos priverčia patvirtit? Priverčia nutarimai IV susivaziavimo. Draugai sąjungiečiai be abejonės butų atmetę tą sunkenybę, kuri dabartiniame laike suvis negalima nuveikti, vienok jau po laiku, nes IV susivaziavimas atėmė mumis spēkas užgindamas taisyt protokolą (nutarimus). Ar tai socializmo principai?

Draugai! jau laikas pabust ir nustot sapnavus apie prie-

alaus.

Tuo tarpu prisiartino ir minėtas Rudis.

— Hello, broliukai! – sustenėjo storu balsu, o taukai lyg da storesni pasidarė ant sprando.

— Hello, hello, ponas Rudi! – sušuko visi vertelgos ir šiap visi vyrai, išskyrus vieną apysenį žmogų.

— Na, tai kaip tę geriejie darbai? – patempęs lupą užklausė Rudis:— Kasžin, kaip tie balsavimai?

— Da jumi truksta vieno balso, o niekaip negalima gaut, – atsakė vienas vertelgų:— Ve šitas šeškas, kad pristotų, tai jau but viskas gerai, bėt jis da vis tų kvailių socialistų meilių žodžių prisiėdęs... Tu žinai, – atsigrėžęs į žmogų kalbėjo vertelga, – kad jeigu tu už tuos nususelius balsuosi, tai ką tu gausi? Tau prireiks ar pinigų, ar rodos kokios gauti, tai atsimink, kad socialistai tai – «vilkas avies kailyje!» Jis tau rodą duos, bet vistiek, atlups iš tavęs dvigubai! Ba, žinoma, ką jis darys, pats plikiu budamas. Jeigu taps aprinktas, ot – ponas Rudis, tai jis visada veltui patarnaus, nes kam jis ims pinigus, kad jis jų ir teip turi iki valiai. Ar ne teip, ponas Rudi?

— O, visados... Aš visada busiu visų prieteliu.

— Teip, dabar tamsta geras, bet dėlko tave visi lupiku vadina? – paklausė pakėlęs akis «neištikimasis».

— Hm... Hm... Be–ne tie kvailiai supranta žmogaus vertę? O vėla; kas mane teip praminė? Ar ne tie patys soci-

Tu jautis!...

[Rinkimų paveikslėliai]

Parašė Juozas Iljūnas.

DIENA buvo graži. Visos smuklės pilnos žmonių, bet visi kalba patyloms. Prysakinės durys uždarytos, tai per užpakalines žmonės kemšasi, nei musės ant medaus.

H. gatve ėjo storas, didelis žmogus – vertelga; jį paprastai vadindavo lupiku ir visi nuo jo šalindavosi, bet dabar jis vedėsi su savim apie 20 nuskurusių ir jau apygirėjų vyrų. Pas vienos smuklės kampa, stovėjo sustojus vyrų kruva ir kasžin ko tarp savęs barėsi.

— Balsuokime už Rudį, kad tik tas velnias Bakšnys, neliktų aprinktu, – užpurijo viens vertelga.

— Vyrai! – suriko kitas:– jūs gana gerai žinote, kad tas Bakšnys, tai – socialistas! Nieko negeria... Na, o jeigu jūs jį aprinksite, tai kaip jūs prie blaivaus priesite reikale kokių «provų»? Ir pasiduok tokiam snargliui kandidatui miesto majorus! Velnias da gali but ir išrinktas...

— Vyrai! – sušuko trečias vertelga:– Jeigu jūs balsuosite už Rudį, tai aš ant pirmo jūs giliuko duosiu pusbačkį

lankumą dėl savo valdonų, tik kovot ir kovot už proletarišką idealą.

A. J. Viznis.

Klaidingai suprasto atitaisymas.

Polemizuoti su drgu Baltrušaičiu nemislinu; atitaisau tik klaidingai suprastą, ar teip norėta skaitytojams įkalbėti, mano rašytam patėmijime «prie griuvimo šmėklos», kuris tilpo «Kovos» N 28. Ten pasakya «Šeimyninkauja kiekvienas, kaip girtas indų šėpoje»; tas sakinyš visai ką kitą reiškia; argi drg. Baltrušaitis «kaipo» redaktorius nesuprato. Kam gi klastauti žmogaus išreikštas mintis? Girtuoklystę užmesti niekad nemislinau, kadangi pats žinau, jog nė vienas iš mūsų buvusių ir esančių organizacijos darbininkų girtuoklių nebuvo ir nėra nė drg. Baltrušaičiui girtuoklystės neužmetu, kam bereikalingas teisinimasi kuom nėra kaltinama.

Šį paskutinį, kaip drg. Baltrušaitis rašo «nuo gatvinių koliojimų» apsvaigimą greičiau pripažinėcia, kadangi normališku esant sakinių prasmės iškreipti nieks nesikėsintų, o nė tokioj formoj rašytų raštų. kaip kad «feljetonas» iš «Lietuvos» paimtas ir «Kovos» N 27 tilpęs, jokiū būbu mūsų organe negalėtų.

J. Šukys.

Dėlei «normališkos kovos su centru».

IV S isivažiavimas pripažino, kad «1-os kuopos» atsišaukimai buvę «nenormališka kova su centru». Dabar eina tos socialistai su savo sėbrais! Bet, ką čia ant pusto kalbėt; eime velyk į karčiamą.

— Reikia liežiuvius atvilgyt, – svyruodamas rėkė Rudžio draugas. Ir visa govėda sulindo per užpakalines duris į smuklę. Čia jau patyka šnekėjo.

— Dabar gerk, Petrai, koliai tavo žandai tesės, – nusišypsojęs pasakė Rudis į tą žmogų, kuris nenorėjo už jį balsuot. Petras išsyk purtėsi, bet ant galo išgėrė vieną šnapsą, kitą, trečią... Ir jau liežiuvis pradėjo klupt!

— Na tai, kaip dabar tamstai aš išrodau? – paklausė Rudis:– Ar tas plikis tau geresnis, ar aš? Už katrą tu balsuosi? Aš esu Republikonas, o kas Amerika, ar ne respublika? Ar tau negerai Amerikoj gyventi? Tu balsuosi už socialistą, kad jie paėmę į savo rankas valdžią ir Amerikoj baudžiaivą įvestų? Ar tau tada bus geriau, kaip tu dirbsi tris dienas sau, o tris socialistui? Apsžiurėk, apžiurėk! – šėtoniškai šypsodamasis grasino Rudis ir paėmęs da vieną stiklėlį išgėrė iki dugnui.

— Nugį man vistiek, ar aš balsuosiu už socialistus, ar už tamstą, tik ot, tamsta da nors užfundiji, o tas Bakšnys, tai nieko.

— «Mano noras išsipildė, ir jau visas avis turiu!» – pamislijo Rudis.

— Ale moka šnekėt gražiai, – vėl nusijuokė Petras, da labiau įkaitęs nuo «karštosios».

kovos tąsa jau, turbūt, «normališka». Ypač, kad dabar ir Literatūros Komiteto nariai pakelia toj kovoj balsą. Drg. Šukys atrado «girtus šėpoje», o kaip tą aš apsiėmiau ant savęs, tai jis atrado mane esant ir «nenormališku». Tiesa, juk ne mane vieną jis patalpino šėpoje, bet «kiekvieną»; tai ir nenormališkumas tenka ne man vienam, bet «kiekvienam» ir pačiam išradėjui po draugei. Tačiauš čia eina kalba tik apie «centrą» Tas jau seniaus tapo drg. Bernoto apskelbtas «atgaleivišku» ir «sergančiu» (ir tai tokia liga, kurios vardo jis nebesurandąs), taigi nenormališku. Drg. Širvydas teipgi nori mane, to centro narį, vienpusiškai atvesti ant gero, ne-«atgaleiviško» kelio. Veik. K-to narys drg. J. Viznis pakelia kovą su «centraliniais valdonais»... Iki šiol tokių raštų netalpinau, siunčiau Lit. Komitetui, kurs ir atmesdavo. Dabar juos talpysiu, ir Lit. K-tui nesiųsiu, nes prisieitų siųsti ir to paties komiteto narių raštus... Teipgi tų raštų visai neiškreipsiu – nė sakinių, nė raidžių. Koliojimų negaliu taisyt. Kas nori dar vest «normališką kovą su centru», lai rašo, kaip išmano.

Apie Žagarą nieko dabar nesakysiu, nes ir teip gailinuosi, kad feljetonas peranksti pasirodė, da nepasibaigus rinkimams. Ką jis dabar atstovauja, visi žino, o ką atstovavo – pasiteiravau pas LSDP. centrą; tikiuosi, neužilgo bus žinia. Tai bus pranešta vėliau, kada nė Žagarui, nė jo draugams bei advokatams nereiks spėti apie savo draugų (geriaus– priešų) tikslus, arba mieruoti juos su savais tikslais... Dabar gi, vieton polemizuoti su draugais, vedančiais «normališką» kovą ir norinčiais «išgydyti» tą bevardę centro ligą, aukauju jų visų vardu vieną dolerį vaistams – anot dr-go Jančevskio [žr.

— Tai – jo šnektos... Bene teip bus, kaip jis šneka!

— Bus!... Ka, ka, ka, – kvatojo Rudis:– Tai kam da klausai? Juk jie svieta tik meiliais žodeliais, ką pritraukia, o paskui lupa, kiek tik išgali...

— Na, tai jau balsuosiu už tamstą, tik ja-u-u kaip apirinksimė, ta-i ž-ži-nok, kad tamsta reikalui prisiejęs m-a-a-u padėtum, – mikčiojo, jau liežiuvio neapverzdamas Petras.

* * * * *

Už poros valandų jau Rudis buvo prie t.v. «Rinkimo Polių» su savo sėbrais. Ir kas tų darėsi! Žmonės apiplyšę, girti, susikabinę už rankų, svyruodami, eina savo spėką paroduot kapitalistui... Rudis, ir jo agentai – varinėjasi žėdną, kurį tik kur pamato prašydami balsų...

— Ar tamstos balsuosite už mane? – susistabdęs paklausė dviejų vyrų. Tie nusišypsoję atsakė:

— Negalime.

— Dėlko?

— Nes jau mums kitas davė po 5-kis dolerius.

Rudis užsuko usą...

— Aš duosiu po šešis, – pratarė trindamas delną. Tuo tarpu Rudžio agentas įlindęs į tarpą, sustenėjo užkimusiu balsu:

— Vyrai! Jeigu jūs atiduosite tuos penkis dol. tam, nuo kurio paėmėte, tai «jo mylista» p. Rudis, vardan mano, duos

«K.» N 28] – į «Kovos» fondą; juk reikia žinot, kad ir normaliai ir nenormaliai «Kovai» reikalingi pinigai.

J. Baltrušaitis, Red.

Dar keli žodžiai...

Skurdu darosi pažvelgus į mūsų draugus polemistus, kurie tankiausiai norėdami save pasirodyt «gerais», galvatrukčiais nužengia į negeistinas apšmeižas.

Nors trumpai, bet aiškiai, «Kovos» 26 N reikalavau aiškių darodymų ant užmestos dėmės «Kovos» zeceriams drg. J. Baltrušaičio. Bet to nebuvo. Vietoj darodymų tam pačiam numeryj redaktorius J. B. savo «antifone» šneka visai nesuprantamai: kalba apie kokį tai 30 d. geg. «streiką» darytą «Sajungai» ir nesurišamai suriša su: «K o v a j a u m i r ė», ir prisieğavoja zecerius, kad jie liautų ėję tokiais «strategiškais» žingsniais. Ir tas streikas buvęs toks svarbus, kad būtinais reikėta jį viešai pranešti. Keista galucinacija... Aš gi tos dienos jokio «streiko» nežinau. Reikėjo plačiau paaiškinti.

«Kovos» 27 N drg. S. Andziulaitis, atkartojęs J. B. žodžius, aiškina, kad, būk, streikas buvęs apskelbtas... «per vestuves vieno draugo». Bet drg. S. A. neišaiškina prieš ką vestuvėse streikuota... — Nuo savęs gi turiu pridėt, jog vestuvėse nebuvau ir «nestreikavau»...

P. Jonaitis.

po 7-nis dolerius.

- Na, tai gerai, – sutiko vyrai.
- Ura, ura ponas Rudis!
- Dantis išmušime tam kalės vaikui, jei nenorės už

Rudį balsuot...

- Išpiausime visus socialistus!
- Ir Bakšnį, ir Bakšnį!
- Ura!...
- Paduokite man socialistus! Aš jiems visiems diržus

iš pečių išrėšiu...

- Iššaudysime visus!
- Išvysime iš Amerikos.
- Vyrai! eime ir iš stubų juos išsinešime.
- Ura!

Teip tai rėkė girti Amerikos vergai, koliai jie suprato, kame jų išganymas, kame tiesa...

(Pabaiga bus)

Kapai.

Pro šalį eidamas pažvelk į tą vietą,
Kur daug naujų kapų vainikais apsėta,
Kur linguoja pučia medelius vėjelis,
Kur gied liūdnu balsu mažutis paukštelis,

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Bayonne, N.J. Darbai ką tiktai kruta; pribuvusiems iš kitur sunku darbas gaut. Parapijos reikalai eina blogyn; mūsų kunigėlis pradėjo su parapijonais apsieti teip kaip vilkas su avelėms. Štai 20 birželio nuėjo pas jį parapijos komiteto nariai, tai jis jiems paliepė išeit laukan. O nedėlioj per pamokslą tai net pravardėms zokoninkas iššaukė savo «priešus», kurie nori užžiurėt parapijos turtą. Jis sakėsi, kad 18 metų kunigaujęs ir dėlto galįs gyvent iš pensijos, nelaikydamas mišių. Turbut jis laikys tik užpirktas mišias ir mišparus...

Davalka

Gardner, Mass. Beskaitant laikraščius pamatai tik vienus aimanavimus dėl dabartinės bedarbės. Tas pats ir pas mus. Dirba po 4 dienas per savaitę ir tai tik pusė darbininkų; dirbtuvės leidžia suktis mašinoms, kad neužrudytų. Čia dirba daugiausia vis medinius išdirbinius: krėslus, vaikų vežimėlius. Daugiau buva darbo žiemos laike; vasara dažnai

Kur kulkos nuo nekalto kraujo raudonuoja,
Kur ašaroms gailioms tą žemę mazgoja.
Kur rauda-verkia tėvelis sūnelio,
Kur alpsta nebetekus mergelė bernelio,
Kur raunas žilus plaukus nuo galvos senutė,
Per dienas ir nakteles randa kaip gegutė,
Netekusi sūnelio, kurs jają globėjo,
Prie ko jį ė pasenus numirti tikėjo,
Dabar jo netekus ji verk ir dejuoja
Ir sūnelio kapą ašaroms mazgoja,
Ir puošia jojo kapą žaliomsioms kvietkelėms,
Aplaisto jį kasdiena griaudžioms ašarėlėms.
Vis kalba su sūneliu, jo kapą bučiuoja
Ir teip be paliovos per dienas dejuoja, —
Praeivi, jei tu visą tą girdėsi, matysi,
Ar klausai patsai savęs ir sau perstatysi,
Ką reiškia tie naujai supilti kupsteliai
Ir tie liūdni ir graudūs matutės žodeliai?
Tai aukos budelių čia ilsis padėtos
Ne vienos matutės rankoms išauklėtos,
Kurios nuo jų teip daug ateityj tikėjo,
Bet budelio ranka juos duobėn sudėjo.
Jie mūsų karžygiai, už laisvę kentėjo
Už mūsų laisvę jie mirti turėjp.
Praeivi! tuos kapus turi tu atminti
Ir apie juosius savo ainiam apsakyti!...

S. Strazdas.

sustoja, o kaip dabar krizio metas, tai ner ko norēt. — Yra 3 draugovės: šv. Petro ir Povilo (pašelpinē), kuopa SLA. ir kuopa LSS. Paskutinės dvi turi daug nukentēt nuo tamsuolių ir fanatikų ir nuo šventos draugystės, kuri ugnia ant jų spiauja. Mat, jeigu žmogus pradedi tyrinēt ir šviest šio svieto plotus, tai jau ir bedievis. Gerk ir muškis, tai busi vyras. Vienas žmogelis, prigėręs raugalo, pradėjo mušti savo moterį; ant riksmo pribuvo policistai ir galijotą išnešē ant pečių užsidėjē į cypę. Tai vis mus dievuotių darbai.

Darbininkas.

Minersville, Pa. LSS. 15-ta kuopa 7 birželio nutarē laikyti susirinkimus dukart mėnesyje, kad per tai būtų galima geriau varyti agitaciją. Pirmas dukartmėnesinis susirinkimas buvo laikyta 21 birželio. Tik labai gaila, kad mažai susirinko.

J. M. Jasulevičius.

Diespach, N.Y. Liepos 5 d. per rupestį kelių susipratusių draugų, tapo surengtos socialistiškos prakalbos J. Stankevyčiaus namuose. Kalbėjo K. Vaivoda ir A. Bielskis iš Rochester, N.Y.; P. Bugailiškis, atidarydamas susirinkimą, plačiai aiškino, kaip yra naudinga mums darbininkams prakalbos. A. Bielskis kalbėjo iš astronomijos: apie saulę, žemę, žvaigždes; K. Vaivoda apie žiaurūnų gadynę, kovą vergų su ponais, aiškino revoliucijos prasmę ir LSS programą. Žmonių buvo susirinkę skaitlingas būrelis ir užsilaikē gana ramiai. Sutverta nauja LSS. kuopelē iš 9 narių; bet vėliau nutarta, kad lig kuriam laikui tie draugai prigulēs prie 7-tos k. Rochester, N.Y. «Kovos» fondan draugai sumetē \$ 1.70.

Socialistas.

Seelyville, Ind. Nedidelis miestelis, bet lietuvių yra nemažai. Tik visi beveik tamsunėliai; jokių laikraščių neskaito. Dabar, tiesa, neuždirba kiek reikiant; bet kada uždirbdavo gerai, tai nē galvoj nebuvo skaitymas, tik vaikščioja, budavo užsipylę akis.

Ant. Pajauckas.

Duquesne, Pa. Liepos 5 d. buvo čia prakalbos ir deklamacijos su dainoms. Kalbėjo F. Bagočius iš Pittsburgho ir L. Verbluigevyčius iš Homestead, Pa. Aiškino darbininko padėjimą ir reikalus. Susirinko žmonių nemažas būrelis ir visi buvo labai užganedinti; tiktai ant pabaigos, kada žmanē suvert LSS. kuopą, pradėjo krikti kaip Grigo bitės — vieni per nesupratimą, o antri bijodami bosų ir kompanų, kad ne atstatytų nuo darbo. Bet ne visi pabugo: sasitvērē LSS. kuopa; nors nedaug narių, bet tikimės, kad savo laiku atsiras ir daugiau.

P. Valatkevychia.

Iš LIETUVOS. 2-sios Dūmos atstovai lietuviai. Vilniaus teismo rumuose įnešta byla 5 lietuvių atstovų, socialdemokratų frakcijos: advokato Vlodo Stašinskio, Ant. Kupsto, Povilo Kumelio, Ant. Povyčiaus ir d-ro Pr. Gudavyčiaus. Visus juos kaltina, kad jie 1907 metais vasario mėn. sustatę į rinkėjus atsišaukimą, kuris buvęs išspaudintas «Skarde», o paskui atskirai išleistas lapeliais. Atsišaukime cenzura pamatė kurstymą prieš valdžią ir dabartinį valstybės sudarymą. Kaltinamuosius gįs garsieji Peterburgo advokatai ir Vilniaus advokatas Vrublevskis.

A. Kupstas, beto, dar kaltinamas už prakalbą, kurią jis išvažiuodamas Dumon pasakē Panevėžio stotyje.

D-ro Gudavyčiaus sesuo, Katarina, taip pat kaltinama yra už veikimą per sumišimus, kurie buvo Eržvilkuose 1906 metais, gruodžio mėnesį.

* * *

Lietuvių kliubas. Kai—kurie Vilniaus lietuviai sumanē įsteigti Vilniuje lietuvių kliubą, vardu «Ruta». Įstatymai jau paduoti gubernatoriui patvirtinti. Įsteigėjai: d-ras Domaševičius, agronomas Masiulis ir teisininkas Šliaževičius.

(«Viltis»)

Juodoji ranka ne tik Amerikoj, bet ir Lietuvoj gyvuoja, nors ją tenai vadina kitaip («chuliganais»). «Žarijoj» atspaudinta sekantis laiškas į redakciją:

Paskutiniaisiais laikais Vilkaviškio pavieta buvo keli atsitikimai, ką iššaukia kalbas, buk tai «mūsų socialdemokratų» darbai. Taip Bazilių kaimo Vilkaviškio gminos ir pavieto ukininkas J. Sajonas, gavo laišką, kurį privedame, palikdami jo rašybą:

Godotinas Tamista

Meldžiu Tamistos prirengti 50 rublių, kurie liko nuo ano meto, nes Tamista sakiai, kad neturi. Jaigu nebus prisakimas išpilditas į uma laika tai bus bloga, nes jokios atkalbos nepamačys.

Meldžiu laukti kas valanda

Pasiliekat tom tarpu sveiki.

Greita pasimotima.

[Jokio parašo ir ženkle nėra].

Toliau dvaruose pradėjo lankyties viena ypata, kuri sako, buk jis atvažiavęs iš Varšavos nuo Lenkijos Socialdemokratų rinkti aukas Varšavos esdiečių kovos kuopos naudai. Ta ypata pareikalavus parodē popieras su antspaudu [rodosi «S. D. P. K. P. i L.»].

S. A. K. L. S. D. P., peržiurėjęs šiuos atsitikimus praneša:

- 1) kad su laišku ukininkui Sajonui nē LSDP., nē kitos esdiečių partijos nieko bendro neturi;
- 2) kad LSDP. nepripažįsta eksproprijacijų nuo privatiųjų ypatų;
- 3) kad, ant kiek jai žinoma, tai Lenkijos esdiečiai neužlaiko kovos kuopų ir nerenka aukų tame krašte, kur neveda darbo; ir
- 4) kad tie du atsitikimai, tai greičiausia kokių—nors plė-

šikų ir apgavikų darbas.

Suvalkų Apskričio Komitetas LSDP.

Gegužės 7 (20)

PS. Mėldžiame šį mūsų pranešimą atspausdinti savo G. laikraštyje, o kitus laikraščius atkartoti, kad skaitytojai galėtų apsisaugoti nuo apgavikų.

Nepaprastasai šnipas.

Neseniai lenkų socialdemokratų laikraštis «Czerwony Sztandar», pasiremdams žinioms, gautoms iš vyriausiosios Rusijos šnipų valdybos, pranešė, kad vienas iš lenkų rašytojų Stanislovas Brzozovskis, esąs šnipas. Toji žinia sukėlė nemažą nustebimą ir pasipiktinimą lenkų laikraščiuose. Mat, Stanislovas Brzozovskis nėra tai by-koks rašytojas. Yra tai vienas iš gabiausių ir žymiausių jaunųjų lenkų rašytojų. Yra jisai ne sykį skaitęs savo literatiškus, politiškus ir visuomeniškus pranešimus Krokuvoje, Lvove ir kituose miestuose. Savo iškalba ir dailiu išsireiškimų budu jisai grei tai įgijo gero rašytojo vardą. Jau 1898 metais, turėdamas vos 20 metų, Brzozovskis renkamas Varšuvos universiteto studentų draugijos «Bratnia Pomoc» pirmininku. Bepirmininkaudamas, jisai prašvilpia kelis šimtus rublių, paskirtus neturtingųjų studentų stipendijoms. Studentų teismas išvaro Brzozovskį iš draugijos. Netrukus, tais pačiais metais, Brzozovskis patenka Varšuvos tvirtapilėn už priklausymą prie «Tautiškojo apšvietimo draugijos». Mėnesį pasėdėjęs, Brzozovskis gauna laisvę, o jaunuomenės dalis ima jį garbinti kaip kankintinį ir gina nuo daromųjų jam užmetimų apie tų kelių šimtų prašvilpimą ir apie jo išdavimą, apie kurį jau tuomet buvo kilęs gandas.

Brzozovskis rašė apysakėles ir dagi dramas. Viena jo drama «Mocarz» (Galiunas) turėjo nemažą pasisekimą Varšuvos teatruose.

Taip-pat rašo jisai mokslo straipsnius. 1901 metais jisai bendradarbiauja laikraštyje «Przegląd Filozoficzny», išleidžia kelias žmonėms parašytas knygeles, tarp kurių pažymėtinos knygelės apie brolius Sniadeckius, buv. Vilniaus universiteto profesorius, Vyspianskį, Teną ir Kremerį. Nuo 1902 metų Brzozovskis yra bendradarbiu «Głos'ow», kuriame rašo daug straipsnių apie naujasias sroves moksle, dailėje ir visuomenės gyvenime.

Susirgęs džiova, Brzozovskis išvažiavo Italijon (pinigų surinkę jam jo talento garbintojai). Paskutiniu laiku gyveno jisai Florencijos mieste ir buvo žinomojo rusų rašytojo Gorkio sekretoriumi.

Bet svarbiausia, kas reikia pažymėti, tai tatai, kad Brzozovskis visą laiką skaitesi save social-demokratu ir dirbo lenkų socialdemokratų partijoje.

Visą tą laiką Brzozovskis buvo drauge šnipu. Sako, kad nemaža jis esąs patarnavęs Rusų vyriausybei, atidengdamas daug svarbių pačių slepiamųjų dalykų. Mat, niekas nesitikė-

jo, kad jisai būtų buvęs šnipas, todėl niekas nuo jo nebuvo slepiama.

Turėjo garbę, turėjo aprupintą gyvenimą, turėjo, pagaliaus, džiova. kaip rašo laikraštis «Naprzod» — kas galėtų mąstyti, kad toksai žmogus būtų buvęs šnipu... Jei visa tai tiesa, tai, ištikrųjų, kuo jau ir betikėti!...

(«V.»)

DARBININKO KRONIKA.

Kolorados valstybėj tapo teismo paliuosuotas iš kalėjimo Steve Adams, kurs sykiu su kitais Vakarų Kalnakasių Federacijos nariais (Haywoodu, Moyeriu ir Pettibon'e) buvo kaltinamas už užmušėjystę; šnipai («pinkertonai») jį kalėjime privertė prisipažinti užmušus tulą Arthur Collins. Tą jo «išpažintį» paskiaus atmeta ir jokių jo kaltės prirodymų neturėta. — Ta visa byla Vak. Kaln. Federacijai atsiėjo \$189 tūkst. 589 dolerius (turbūt sykiu su aukomis visų Amerikos susivienijusių darbininkų). Kapitalistai dabar galutinai sumušti: jų pasikėsimas ant darb. organizacijų gyvybės nuėjo niekais.

Rusijos slaptosios policijos viršininkai ir viršininkai tų kalėjimų skyrių, kur yra uždaromi prasikaltėliai prieš nuteisimą, gavo paliepiamą neleisti kankinti kalinių tardymo laike. Paliepimas skamba: «Vidurinių dalykų ministeris pripažindamas reikalingumą elgties rimtai ir rūščiai, leidžia dargi vartoti ginklus, malšinant sumišimus ir valdžiai pasipriešinus, tačiau visai nelaiko už galimą dalyką suimtuosius kankinti». — Matyt, čia kalbama apie politiškuosius. Tik dabar ministeris suprato, kad negalima kalinių kankinti....

Nuo pradžios liepos mėn. š.m. Rusijoje pabrango geležinkelio bilietai. Pabrango pirmos ir antros klesos bilietai, bet už vis labiausia, žinoma, puola visas sunkumas, kaip ir netiesieji mokesčiai, ant mažiausiai pasiturinčios luomos, ant trečiosios klesos keliauopinkų. Dabar žmonės labai kilnojasi iš vietos į vietą, tai valdžia gal mano pasipelnysiant, o gal tas žmonių keliavimas jai negeistas; pabrangus bilietams mažiau žmonių kelias ir valdžia vėl turės prikišt milijonus nuostolių.

Ir «Išganymo Armiją» pradės Amerikoje persekioti (?). Pittsburgėje užginta jai rinkti aukas. Mat tie tikėjimiški prigavikai-tamsintojai niekaip negalėję parodyt, kam išleidžiami pinigai, neva labdarangiems dalykams surinkti. Ta «Amerikos Išganymo Armija», vienok, tvirtina, kad vyresnybė tai darant naudai «Anglijos Išg. Armijos». Mat yra dvi «armijos», tai varo papaikėlių biznį lenktyu prieš viena kitą.

Los Angeles mieste, Kalifornijoje, areštavo penkis socialistus, kalbėjusius ant gatvės. Tie kaucijos neužsistatė ir dėlto juos įdėjo į kalėjimą iki bylai. Rods ne naujiena laisvoje Amerikoje, kad už laisvą žodį areštuoja.

Anglijoj didiems trustams nesiseka. Praneša, kad tarp tautiškas trustas, kurs apėmęs buvo visą tūbų (triubų) išdirbystę, tapo paskaidytas. Tai atsitikę būk dėl to, kad Škotijos firmos pradėjo leist savo išdirbinius pigiau už trusto kainas.

«Keleivis», išcinąs iš Bostono, stovis netoli bankruto. Lei-

dėjas atsišaukia, ar neatsiras jam partneris su keletu šimtų dolerių; jis pats dėl nesveikatos turįs šiuo tarpu mest vedus «Keleivio» reikalus.

Gegužės 25 d. Peterburge buvo visuotinas «Peterb. lietuvių labdaringosios draugijos» susirinkimas. Draugija — neprasta. Per šį susirinkimą įsirašė grafas Tiškevičius, kunigas Matulevičia.

Vilniuje susitvėrė užsitikėjimo bendrovė «Leidėjas», kuri leis «Žariją» ir kitus raštus. (Apie tai bus plačiau kitam num.)

Amer. Socialistų Partijos kandidatas į vice-prezidentus, Ben Hanford, serga skilvio liga vienam Chicagos ligonbuty. Sako pasveiksis neužilgo.

KRASOS DEŽUTE.

S.J. D-žiui, Chicago. — Nenuėjo į gurbą ir bus sunaudota.
B. Kondratavičiumi. Bus sunaudota.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

VI konfer. III rajono LSS.; K. Rutkans — «Vardan teisybės»; J.P. Raulinaičio — «Susipreskim!»; P.Sinkaus — «Kur dingo?»; P. P. Stanelio — «Draugai, atydžiau»; III raj. k-to atsišaukimas; 86 kp. įnešimai; K.Šeštoko — «Budeliai siunta — bagiezoje (?) dvesia»; J.K. Makaancko — «Pasarga raštininkams».

Iš Europos:

K. — «Iš Rusijos ir Lietuvos».

APYSKAITOS.

**4) Išleidos iš «Kovos» fondo
(Nuo NN 18-19 1907 m. iki N 19 - 1908 m.)**

Kovos NN.	Skolos apmokėt.	Dadėta prie Kovos	Literatūros pirkta	Alga redaktor.	Statym. pašalinų darbų	Spausl. apšaud.	Viso labo
24	50.00						50.00
27		30.88					30.88
28		10.77					10.77
30		6.39					6.39
31		59.73					59.73
33		3.92					3.92
36		14.81					14.81
38		8.98					8.98
39		15.00					15.00
40		13.28					13.28
47				30.00			30.00
5			25.00				25.00
6			25.00				25.00
7			19.00				19.00
9					12.00		12.00
11			57.50				57.50
13			38.85				38.85

17						18.00	18.00
19						18.00	18.00
Viso	50.00	162.76	165.35	30.00	30.00	18,00	456.11

«Kovos» fondo įplaukė 572.25
 » » išleista 446.11
 Turi likti 116.14
 Iš tos sumos išleista už raides (N 31 07 m) 95.46
 Lieka 20.68
 «Kovoje» pagarsinta 19.68 Truksta 1.00

5) Išleidimai iš Literatūros fondo.

Kovos NN.	Statymas pas. darbų	Pirkti literatūros	Sajungos raštų išleidimas	Viso labo
38	24.00			24.00
39	12.00	25.00		37.00
40	12.00			12.00
41-42	12.00		26.69	38.69
43	12.00			12.00
44	24.00			24.00
46	24.00			24.00
47		32.50		32.50
48	12.00			12.00
49	12.00			12.00

Toliaus seka išleidimai vien tik už statymą pašalinų darbų, kurie pagarsinti NN.: 1 (24.00); 2-(8.00) ir 50-3-4-5-6-7-8-11-12-13 - po 12.00.

Viso	296.00	57.50	26.69	380.19
			I Literatūros fondą įplaukė	389.36
			» » » » išleista	380.19
			Turi būti	9.17
			N 17 «Kovos» pagarsinta	5.17
			Truksta	4.00

Sajungos turtas.

Iki III Susiv. administracijoje ir spaustuvėje buvo įvairių rankinių bei rakandų, kaip antai stalai, kastos, stovylių, raidžių, formų ir t.p. ant 623.08
 Nuo III Susiv. iki IV d. pirkti už 343.33 Viso už 966.41
 LSS. išleistų raštų randasi (atm. 50% jų apiprekiavimo) 721.00
 Pirkti knygų iš pašalio 724.52
 Viso raštais 1445.52
 Iš tų knygų išduota pardavimui už 986.02 Lieka už 459.50
 Yra išde grynais pinigais (žr. prior, kuris bus apyskaitoje N 10 sekančiuose NN «Kovos») 126.99
 Sajungai skolingi už raštus 507.73
 » » » » Žariją 155.82
 » » » » pavien. Kovos NN 69.22
 Visas turtas 2285.67
 Atmetant 10% nuo senų rakandų buv. iki III Sus. 62,31
 » » » Sajungos skolą 1514.65
 Lieka pakrutinamam turte priskaičius skolas 708.71
 Prie to — centro išde yra apmokėtų kvitų už pašalinus darbus, iš kurių įmokės centrui užsakytojai darbų 101.98
 Viso tada 810.69

Nariai Pild. Kom. paskirtos komisijos Centr. knyg. peržiūr.

Račkauckas, Jonas Denkevičius, Julijonas Savickas.

L.S.S. finansu apyskaitos. DVIEJŲ SAVAIČIŲ.

Įplaukimai:

<i>Mėnesinių:</i> 83 kuopa 2.40, 4.60; 15 — 9.20; 94 — 1.40; 38 — 1.20; 46 — 9.40; 19 — 6.00; 100 — 2.00; 63 — 3.80; 37 — 4.20; 87 — 1.20; 9 — 1.48; 1 — 14.00; 71 — 1.80; 42 — 3.35; 89 — 3.00; 50 — 2.60; 80 — 2.80; 87 — 4.40; 92 — 1.60; 84 — 3.20; 93 — 2.60; 45 — 2.00; 54 — 6.80; 27 — 8.05; 101 — 2.60. <i>Pavieniai:</i> P.Grįgaliūnas 1.00; P.Treinaičius .50; K.Stankevičius 1.20; A.Matijosašaitis 1.20.	Viso 109.58
<i>Prenumeratos:</i> J.Suobikas, A.Turchinsky, J.Gelgaudas, S.J. Bakanaukas, J.Vaitkevičius, J.Kuslikis, V.Dzedolikas, G.Žakevičė, J.Baniulis — po 1.00; J.Jesell, A.Žilinskas, S.Pricevičius — po 2.00; M.Vačekovičius .97; J.Vaitkevičius .85; D.J. Kasparkas .26.	Viso 17.08
<i>Apgarsinimų:</i>	1.50
<i>Pavieniai «K.» NN.:</i> P.M. Kaitis 1.63; per redakciją .05.	Viso 1.68
<i>Už raštus:</i>	8.57
<i>Už čarterį:</i>	15.00
<i>Pašalinių darbų:</i>	11.10
	Viso 164.51
	Buvo 2.10
	Iš viso 166.61

Išleidimai:

<i>Redakcijos reikalai:</i> Už laikraščius	.22
<i>Tekniška «K.» dalis:</i> Popiera 32.40; spauda 18.40; išsiuntinėjimas 5.45; ekspresas 4.00; statymas už birželio 13 ir 20 40.00; alga redaktoriui už antrąją pusę gegužio 25.00.	Viso 125.25
<i>Visoki išleidimai:</i> Krasos ženklelių 7.36; popiera adrieams 1.90; krasos trubelių 2.30; atspaudinimas blankų ir krasos kortelių 4.87; statymas pašalinių darbų už birželio 27, liepos 4 ir 11 16.64.	Viso 33.07
	Viso 158.54
	Įėjo 166.61
	Išėjo 158.54
	Lieka 8.07

ATITAIŠYMAS KLAIIDOS: „Kovos“ N 28 įplaukose pašalinių darbų pakvituota 2.35; iš tų turėjo būti .50 rendos už salę. Taigi paš. darbų buvo 1.85, o rendos už salę — .50

„Kovos“ Fondas:

C.Šeštokas 1.00; S.Vilkaitis .50; J.Baniulis 1.00; P.Treinaičius .50; VII Rajono kodferencijoj 7.80; 63 kuopa 2.50; S.Jankus .50; 46 kuopa 5.00; J.Baltrušaitis 1.00; 34 kuopa 7.42; S.Pricevičius 1.00; L.Liaudinskas .75; V.Karbauckas, J.Azunaris, J.Palšis, P.Devėnis, J.Žemaitis, V.Pricevičius, J.Bindokas, J.Bobinas, A.Stočkus — po .25.	Viso 31.22
Grand Rapids, Mich.: Klausevičius, F.Stankus — po 2.00; Bulota, Gutauckas, Jonavičius, Danta — po .50; Kiaušas, Kisielius — po .25; Ramutis, Girnius — 05.	Viso 6.60
Hazleton, Pa.: K.Merkevičius, J.Kirtiklis, P.Butkevičius. J.Bekampis, A.Bartuševičius, J.Stasiulevičius, J.Stasiulevičius, T.Paskevckas — po .25; J.Marcinavičius, J.Gelgaudas — .10.	Viso 2.20
	Viso 40.02
	Buvo 5.42
	Iš viso 45.44
<i>Išleidimai:</i> Alga LSS. sekretoriui už antrąją pusę gegužio ir pirmąją pusę birželio	40.00
	Lieka 5.44

Literatūros Fondas.

Nuo LSA. XXII Seimo	2.00
F.J. Bagočius nuo LSA. XXII Seimo	.50
Duquesne, Pa.: J.Cebalas, K.Urbonienė — po 1.00; L.Križėnauckas, S.Gurskis, K.Kašius — po .50; J.Kalinauckas .30; P.Volotkevičius, L.Arminas, M.Tamošaitis A.Balčiūnas, S.Brizgis, J.Šmukštis, J.Matulionis, J.Aleškevičius, M.Aleškevičienė, J.Simulaitis, Patauckas, K.Savickas, K.Balčiūnas, A.Meškkauckas — po .25; smulkių 1.25. Viso (be iškaščių)	3.55
	Viso 6.05
	Buvo 8.12
	Iš viso 14.17

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

APGARSINIMAL.

New Haveno moterų atydai.

Brangios Draugės! Jau praleidom daug laiko gyvendamos tamsybėj, skurde neišmanėm kaip pasiliosuoti iš po to sunkaus jungo, po kuriuo vargstam šiandien, neturėdamos žmogiškų teisių, nė jokios guodonės. Turime tvertis už darbo, nelaukiant ilgai. Štai jau yra suverta tam tikra moterų draugija, vardu «Lietuvių Mot. Progresyviškas Susivienijimas Amerikoje». To susivienijimo tikslas — platinti apšvietimą, tarp moterų. Męs, New Haveno lietuvės (Conn. valst.) pamatėm, kad tas darbas gana naudingas, ir jį męs visos turėtume platinti; taigi sumanėm parengt tam tikslui prakalbas, dainas ir deklamacijas, kurios atsi- bus 26 d. liepos, 1 val. po pietų, svetainėj po N 739, kampas Chapel ir State Str. New Ha-

ven, Conn. Pribus garsi kalbėtoja drgė Marija Olyta iš Brooklyno. Gal kurios turėsit ką naudingo pakalbėt bei įnešt, visados meldžiame. Nuoširdžiai užkviečiame Rengėjos.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo draugo Vitaliaus Jusaičio. Paeina iš Lietuvos, Suvalkų rėdybos, Nau- miesčio pav., Griškabudžio valsčiaus, kaimo Barzdų. Bus apie 12 metų Amerike. Pirmiaus gyvena Pensylvanijoj. Turiu svarbų reikalą susinešt. Jis pats ar kas kitas malonės atsi- šaukti ant adriso:

Vincas Bernotas, [11
21½ Barclay St. Worcester, Mass.

Atydai Philadelphijos draugų.

Šiuomi pranešam 1-mos LSS. kuopos drau- gams, kad 28 d. liepos atsi- bus pusmetinis susirinkimas į kurį teiksītės atsilankyti. Yra daug svarbių reikalų, būtinai reikalaujančių visų apsvartymo. Susirinkimas atsi- bus «Kovos» redakcijos salėj, 8 val. vakare. Pribu- nanti teikitės nesivėlinti.

Komitetas.

Didelis darbininkų pikninkas.

Vietinė anglų Socialistų Partija parengia iškilmingą pikninką Maple Grove parke, 2nd str. Pike Olney, Philadelphia, Pa., kuris atsi- bus subatoj, rugpjūčio 1 d. Bus šokiai, lenk- tynės ir kitoki pasibovijimai. Teipgi kalbės garsus kalbėtojas G.R. Kirkpatrick ir New

Yorko garsi moteriškė angliskoj kalboj. Philadelphiaj lietuviai važiuodami imkite Fox Chase karą ant 5-tos gatvės.

Pikninko Komitetas.

Pranešimas.

Tik-ką išėjo iš spaudos knygutė «**Darbininkai ir ju ateitis**», parašyta *Rėk.* 43 puslapių. Kaina 12c.

Knygutėje trumpai, bet aiškiai išrodyta dabartinis darbininkų vargingas padėjimas, reikalingumas jiems šviestis, vienytis ir, kad atsiekti geresnį surėdymą, kuriame nebūs nė krizių, nė bedarbių, nė dykaduonių ponų, nė badaujančių vargšų. — Šią knygutę verta perskaityti kiekvienam darbininkui.

Knygutė galima gauti «Kovos» administracijoje, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Agentams ir knygynams nuleidžiama didelis nuosimtis.

AGENTAI „KOVOS“.

W. Quesal, 441 Herriot st.	Yonkers, N.Y.
F. Bagočius 148 Ohio st.	Mc Kees Rocks, Pa.
A. Kallnauskas, 4458 So. Honore st.	Chicago, Ill.
T. Kubileky, 66 Porter ave.	Brockton, Mass
J. Keršis, Box 323	Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So Greene st.	Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 W. Barre st.	Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st.	Brooklyn, N.Y.
A. Dumbria, Box 512	Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side,	Chicago, Ill.
S. STANKEVYCIUS, 60 Wells st.	Hartford, Conn.
Ch. MAJAUSKAS, Box 413.	Westville, Ill.
B. Kondratavicius, Box 659	Wilmerding, Pa.

J. Vaitkevycs, 40 Walnut st.
J. Jasulevycius, Bx 6
P. Meškis, 775 N. Montello st.
P. Norkus, 255 River st.
A. Kasluba, 129 Joseph ave.
J. Lukoševycius, S.E. Cor. 12th & Rituer st.
M.A. IGNOTAS, 1023 So. 2nd st.
E. FROOMES, 73 Grand str.
F. NARVYDAS, 544 W. 9th str
J. STASKUNAS, 1515 Sheffield st.
A. STANELIS, 74 West st.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave.
A. Diržulaitis, 155 Metropolitan av.
M. Fanstiel, 4501 Hermitage av
K. J. Baranaukas, 452 Collinsville av

New Haven, Conn
Minersville, Pa.
Montello, Mass.
Paterson, N. J.
Rochester, N. Y.
Phila., Pa.
Philadelphia Pa.
Brooklyn, N. Y.
New York, N. Y.
Allegheny, Pa.
Newark, N. J.
Springfield, Ill.
Brooklyn, N. Y.
Chicago, Ill
E. St. Louis, Ill

Lietuvių Draugystė Amerikoj „Laisve“

uždėta Pittsburg, Pa. 24 d. vas. 1907 m. Mokestis 50c. mėnesiui, pašalpa \$7.00 į savaitę. Visi draugai iš Amerikos yra kviečiami prisidėti pavieniais arba tvert «Laisvės» kuopas. Drauge kviečiame visas gyvuojančias draugystes prisidėti prie mūsų ir tuomi sutvert Sąjungą Lietuviškų Pašalpių Draugysčių. Norintieji matyt Konstituciją, atsiliepkit pridėdami 25c. krasos ženkleliais, pas dr-stės sekretorių J. Stasevičius.

1413 Page St. Pittsburg, N.S. Pa. (30)

Ant pardavimo BUČERNE

labai puikioj vietoj, lietuvių apgyventoj, bisnis puikiai eina, su naujausiais įtaisymais. Parduodu už labai mažą prekę. Norintis pirkti te atsilanko po No

1714 So. Front St. Philada., Pa. [31]

„RAISTAS“

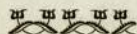
Garsingoji knyga, išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje, kuri parašyta vieno iš geriausių Amerikos raštininkų, versta iš angliško originalo.

Raistas teip žingeidi ir visoj pasaulėj reikalaujama, kad jau išversta į 18 ką visokių kalbų. Mums tuom akyvesnė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipo iš laivo ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.

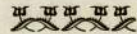
Perskaities Raista, geriaus pažįsi Amerikos gyvenimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių paslaptis; atrasi kaip padaro apgavikai didelius pinigų. Daug kytrumo yra toj knygoj.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai apgaudinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo šeimynų gyvenimą, nustumia į paleistuvystę, ir kaip mėsos skerdynyčios primaišo visokių biaurybių nuodijant žmones.

RAISTAS didelė knyga dabar prekuiuoja tik **1 dol.** Pasiskubinkit, nes mažai teliko knygu.

J. NAUJOKAS

Madison Sq. Sta. box 189,

New York City.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **\$ 1.25**

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15c**

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) **10c**

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adriso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas lalvokorčių ir sluntimo pinigų North Chicagoje, kuris yra pilnai ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi turi sąkrovą visokių lietuviškų knygų. Neuzmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 šlyto
Nuo 2 iki 8 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima suskalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaučių ir inkstų gyduolė	75c
St. Gothardo allejaus	
Moetis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullas	25c

Ir daug kitokių gydnolių.

E.W.Gilas

SE. Cor. 2nd & Federal st.

«Bedarbių klausimas».

Toks vardas «Dilgėlių» Bendrijos išleisto paveikslo, perstatančio šiandieninę bedarbę ir kaip ji gali būt išrisama. Paveikslas, gana didelis (8 × 11 colių), ant gražios, glencevotos nesulūžtamos popieros, kaštuoja su prisiuntimu 15 centų. 10 ekzemplierių — 80c.; 20 ekz. ir daugiau — už pusę kainos (po 7½ centų). Užsisakant mažiau kaip už dolerį, pinigų galima siųsti pačtos markėmis. Adrisuoti reikia šiaip: «DILGĖLĖS»,

1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekuiuoja \$ 2.00.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prenumera | visas **☉**
dalis svieto: **☉**

metams \$ 2.00 **☉**
pusmečiui \$ 1.00 **☉**
Apgarslinių prekė:
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; **☉**
per metus 10.00 **☉**

Siunčiant raštus, plūgus ir visokiūose redakcijos reikaluose susirašant, adriauokite:

„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and
McClellan Str. Philadelphia, Pa.

„KOVA” The Lithuanian Weekly, publi-
shed every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418
So. 2-nd Str. Phila. Pa.
Subscription rates:
One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Six months \$ 1.00.
Advertisement rates on application.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamasis Komitetas.

I-ro Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavychius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	Miss M. M. Rice, Gen. Del., New York, N.Y.
"	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
"	A. Purvis, 544 W. 49 st. New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	A. J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
V Rajono	A. Antonov, Bx 538, Minersville, Pa.
Illinois rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.

Išpildomojo Komiteto:

J. Grinius, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
S. Stankevychius, 60 Wells st., Hartford, Conn.
T. Andziulaitis, S.E. Cor. 12-th & Ritner st., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmesdis J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, B. Žiurys, Bx 371, Naugatuck, Conn.
Archiv., J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

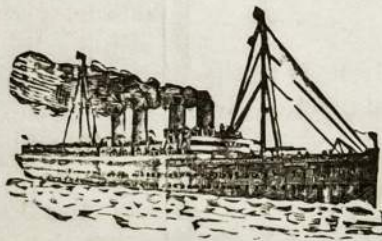
Pirmesdis, J. S. Sukys, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius, J. S. Pruselaitys, 17 James st., Waterbury, Conn.
Izdininkas, J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius - izdininkas:

P. Dubickas 1815 E. Moyamensing Ave. Philad'a, Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigūs ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau

išėjo „VADOVAS | SVEIKATA”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktoriaus:

COLLINS New York Medical Instituto.

Apart moksliskų raštų kas reikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimą, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neprašė, kaip „Vadovas | Sveikata”.

Tą knygą suviršum 200 lapų didžio, kiekvienas, kuris tik atsius 10 c. markėms už prisiuntimą, apturės per pačią VADOVĄ | SVEIKATĄ dykai.

Šita knygą yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išsigydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias.

Jei sergi, pirmiau negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandėią ligą neįkalbėtų, tai išsirašyk ir perskaityk VADOVĄ | SVEIKATĄ.

Teipat Collins N.Y. Medic. Inst. daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergulėjimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gamta išduoda. Kad ne ypatingai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad ligą bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo ligą nebutu, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne į Rusiją. Adresuok:

The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Office valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių institute.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvėj yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiems prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į „K-s” spaustuvę ir busite užganėdinti.

Draugai ir Draugės
LIETUVIAI!

Malonu jums pranešti, kad aš atidariau puikią paveikslų krautuve, arba galeriją. Taigi, draugai, prašau ne užmiršti atsilankyti — labai puikioj vietoj. Pigiausi paveikslai 14 už 15c. ir dirbu dailes spilkas su paveikslais. Visiems pažįstamas lietuvis

M. Trakimas

1408 Federal st.

[Broad and Federal]

Philadelphia, Pa.

